

20. SERVEIS SOCIALS EN LA COMUNITAT VALENCIANA

Els serveis socials són el conjunt de serveis i accions destinats a millorar la Benestar social dels ciutadans mitjançant la provisió d'informació, atenció i suport a persones i grups vulnerables. Constitueixen un acompanyament a situacions personals, familiars o socials que requereixen suport, mitjançant una avaluació de la situació i la definició d'un pla de treball, servint com a guia sobre els recursos, beneficis i serveis més adequats a les necessitats específiques.

Els sistemes de serveis socials són un dels pilars de l'estat de dret social i democràtic, que va sorgir de l'aprovació de la Constitució el 1978, que atorga, a l'article 148.1.20, la competència exclusiva en matèria d'assistència social a les comunitats autònomes. La Comunitat Valenciana va assumir aquesta competència el 1982, mitjançant l'article 31.24.a) del seu Estatut d'Autonomia.

A principis de 2019 es va aprovar la Llei 3/2019, de 18 de febrer, sobre Serveis Socials Inclusius de la Comunitat Valenciana, el projecte de llei de la qual havia estat prèviament dictaminat pel CV de la CES. Posteriorment, es van desenvolupar diferents decrets en la seva aplicació, incloent-hi l'avis recent emès pel CV de la CES al *Projecte de Decret del Consell, que regula la tipologia i el funcionament dels centres, serveis i programes dels serveis socials de la Comunitat Valenciana, i la seva organització dins de l'estructura funcional, territorial i de competències del sistema públic valencià de serveis socials*. A través d'aquests, s'ha pretenció revertir l'estat deficitari en què es trobava el sistema valencià de serveis socials, protegint-los i declarant-los serveis públics essencials d'interès general. Tot això amb l'objectiu de construir el **Sistema Públic Valencià de Serveis Socials**.

L'anàlisi de les dades d'aquest capítol es pot resumir en els següents punts:

- **L'aplicació de la Llei de Dependència a la nostra Comunitat** el 2025 ha vist augments significatius en els serveis de prevenció (11%), ajuda domiciliària (12,3%), prestacions d'assistent personal (34,2%), prestacions d'atenció familiar (15,9%) i beneficis relacionats amb el servei (6,2%). De la mateixa manera, hi ha una reducció del 4,2% en les llistes d'espera, continuant la tendència a la baixa de l'any anterior.
- **Augment del 2,1% en el nombre de places en residències per a gent gran i de l'1,8% en centres de dia** a la Comunitat Valenciana.
- **Augment de la quantitat total de subvencions** per a programes per promoure els drets dels infants i adolescents, i per a la prevenció, protecció i integració de menors en risc o amb mesures legals de protecció. **Constitueixen una disminució**

del 4,5% en les sol·licituds d'adopció i un lleuger augment de l'1% en les adpcions.

- **Disminucions en les dades d'Ingressos d'Inclusió Valenciana durant l'últim any**, en termes de nombre de sol·licituds, amb una disminució del 49,1%, un 36,5% en el nombre de nous titulars, un 1,3% en el nombre total de titulars, un 4,4% de beneficiaris i un 3,3% en el nombre de beneficiaris, principalment com a resultat de les revaloracions en pensions no contributives (PNC) i renda vital mínima (INM).
- **Augment en les taxes de pobresa monetària** en 1,2 punts percentuals, i en la pobresa o exclusió social en 0,8 punts percentuals, a la nostra comunitat, segons les últimes dades de l'Enquesta de Condicions de Vida 2025 de l'INE.
- **Augment de la renda mitjana anual per persona i per llar** a la nostra Comunitat, 4,8% i 5% respectivament, tot i que hi ha un nou augment en la diferència negativa respecte a la mitjana d'Espanya, de sis i cinc dècimes de punt.
- **Reducció de la pobresa energètica** a la Comunitat Valenciana, amb la taxa de població caient en 3,9 punts i el nombre de llars que no poden mantenir la seva llar a una temperatura adequada en 3 punts.

20.1. Dependència

Aplicació de la Llei de Dependència

L'aplicació de la **Llei de Dependència a la Comunitat Valenciana** ha ofert els següents resultats per a l'exercici fiscal 2025.

El nombre total de **sol·licituds** actives el 2025 va arribar a 236.158, un 8,3% més que el 2024, amb 218.009 i 1,5 punts percentuals més que aquell any respecte a l'any anterior. Pel que fa a la seva distribució segons el grau de dependència, per a sol·licituds amb dret vàlid, el nombre d'aquestes va ser de 187.823, un 8,2% més que el 2024; això és 0,6 punts percentuals més que aquell any respecte al 2023. El nombre de sol·licituds sense qualificació (no dependents) ha augmentat fins a 30.886, un 7,8% més que el 2024, i 1,9 punts percentuals més que aquell any respecte a l'any anterior.

D'altra banda, el **nombre de persones** reconegudes com a amb dret a una prestació econòmica o un servei en el programa individual d'atenció a la dependència (PIA) ha estat de 181.904, en comparació amb 168.429 el 2024, un 8% més (el 2024 va ser un 14% respecte a l'anterior), amb un nombre total de beneficiaris amb dret a la

prestació de 188.085, un 9% més que l'any anterior quan tenia 172.554 beneficiaris i un augment del 6,6% respecte al 2023, segons la informació estadística del Sistema d'Autonomia i Atenció a la Dependència, situació a 31 de desembre de 2025.

Segons dades proporcionades per la Direcció General de Dependència i Persones Grans, del Ministeri de Serveis Socials, Família i Infància, el nombre total de prestacions concedides va ser de 260.676, un 7,9% més que el 2024, quan se'n van concedir 241.578, amb un augment percentual del 25,2% respecte a l'anterior.

La taula següent mostra el total de prestacions concedides per als anys 2024 i 2025 i el seu percentatge de variació, dades proporcionades per la Direcció General de Dependència i Persones Majors.

Taula 20.1

DATOS DE EJECUCIÓN DE LA LEY DE DEPENDENCIA, 2024-2025

	2024	2025	Variación %
Servicios de prevención, promoción y asistencia personal	1.542	1.712	11,02
Servicios de teleasistencia	81.070	81.137	0,08
Servicios en centros de atención diurna	9.979	10.247	2,69
Servicios de atención residencial	14.182	14.063	-0,84
Servicio de Ayuda a Domicilio	6.011	6.753	12,34
Prestaciones vinculadas al servicio	26.784	28.452	6,23
Prestaciones para cuidados familiares	101.285	117.339	15,85
Prestaciones de Asistente Personal	725	973	34,21
Total	241.578	260.676	7,91

Fuente: D.G. Dependència i les Persones Majors. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

A 31 de desembre de 2025, el nombre de persones assistides amb un servei de dependència o benefici econòmic ha augmentat fins a 181.904, un 8% més que el 2024 (168.429), mentre que la llista d'espera¹ era de 13.737, havent caigut un 4,2% respecte al 2024 (14.341), mantenint la tendència a la baixa de l'any anterior (-22,8%).

Al llarg del 2025, s'han **realitzat 220.359 avaluacions** de grau, un 7,5% més que el 2024, i 218.709 s'han resolt, un 8,2% més, amb la següent distribució segons el grau de dependència: 51.137 de Grau III, 70.201 de Grau II, 66.085 de Grau I i 30.886 sense grau (no dependents). Per donar suport a les entitats locals en les noves tasques encarregades, s'han implementat tres espais per a l'intercanvi de coneixements, en termes de registre, procediment i avaluació de la situació de dependència.²

¹ Persones sense assistència, enteses com a persones actives que tenen una sol·licitud registrada i verificada menys les persones assistides amb un benefici o servei, menys les que no són dependents.

² Pel que fa al Nou Sistema d'Informació de Dependències (NSISAAD), que es va posar en funcionament el juny de 2015, on els registres i cancel·lacions de sol·licituds, resolucions de qualificació i resolucions PIA estan certificats a Imserso, cal destacar que la Direcció General ha fet un esforç significatiu per adaptar i filtrar dades des de la seva data d'implementació. Actualment, encara hi ha diferències entre les dades publicades per Imserso en les seves estadístiques i les dades publicades per la Direcció General al lloc web de la Vicepresidència de Seguretat, Igualtat i

A continuació, es proporciona la informació estadística del **Sistema d'Autonomia i Atenció als ³Dependents**, situació a 31 de desembre, dels últims tres anys a la Comunitat Valenciana i a Espanya.

La Taula 20.2 mostra les estadístiques sobre sol·licituds registrades, resolucions de prestacions i beneficiaris dels últims tres anys, tant a la Comunitat Valenciana com a Espanya. En ambdós casos, es poden observar increments de totes les variables.

Habitatge, principalment a causa dels habituals rebuigs de dades (que també es van produir abans de la implementació del nou sistema), que es produeixen en l'enviament al NSISAAD i la consideració d'arxius provisionalment suspesos a la Direcció General per raons no atribuïbles a l'Administració que s'envien, amb la funcionalitat que permet el sistema, però que Imsero també compta com a fitxers actius no resolts.

³ Malgrat l'esforç realitzat per incorporar el nou sistema d'informació SAAD, el volum de gestió encara no es reflecteix correctament en la informació incorporada al nou sistema d'informació. Actualment, Imsero està preparant els desenvolupaments informàtics que permetran l'entrada correcta dels enviaments de dades de la Direcció General. Aquests van acompanyats dels corresponents desenvolupaments informàtics dels serveis informàtics de la Direcció General de Tecnologia de la Informació i la Comunicació, del Ministeri de Finances, Economia i Administració Pública.

Taula 20.2

**ESTADÍSTICA DEL SISTEMA PARA LA AUTONOMÍA Y ATENCIÓN A LA DEPENDENCIA (SAAD)
COMUNITAT VALENCIANA Y ESPAÑA, 2023 A 2025. Datos a último día del año.**

	COMUNITAT VALENCIANA			ESPAÑA		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Solicitudes registradas	205.653	218.328	236.730	2.061.372	2.165.648	2.326.315
Resoluciones	189.030	201.299	219.095	1.944.185	2.037.769	2.217.055
Prestaciones	200.429	249.660	271.458	1.906.051	2.125.145	2.391.346
P. beneficiarias con derecho a prestaciones	161.791	172.554	188.085	1.567.107	1.636.757	1.784.369
P. beneficiarias con prestación efectiva	144.482	162.398	176.873	1.387.863	1.494.311	1.635.462
Personas con Resolución de PIA (1)	146.290	164.565	179.408	1.411.866	1.518.424	1.677.042
P.con Resolución de PIA en relación a la población (%)	2,87	3,15	3,37	2,97	3,16	3,44
Prestaciones por servicio (2)	102.608	138.794	141.744	1.337.663	1.478.081	1.643.108
Prestaciones económicas cuidado familiares	97.295	110.114	128.683	558.234	636.030	735.889

(1) Las personas con resolución de PIA pueden ser personas beneficiarias con prestación (personas con resolución de PIA que además ya tiene una prestación efectiva) o puede que aún no estén recibiendo ninguna prestación (personas con resolución de PIA que aún no tienen ninguna prestación efectiva).

(2) Las prestaciones por servicio incluyen: prestaciones ayuda personal a la dependencia, prestaciones teleasistencia, prestaciones ayuda a domicilio, prestaciones centros de día/noche, prestaciones atención residencial y prestaciones económicas vinculadas al servicio.

Fuente: Imsero. Ministerio de Derechos Sociales, Consumo y Agenda 2030. Elaboración propia.

La **Comunitat Valenciana**, amb una població de 5.415.845 habitants el 2025⁴ i que representa l'11,02% del total a **Espanya** (49.128.297), ha representat el 10,2% del total de sol·licituds registrades a Espanya, el 9,9% de les resolucions, l'11,4% de les prestacions, el 10,5% dels beneficiaris amb dret a prestacions, el 8,6% de les prestacions per serveis i el 17,5% de les prestacions econòmiques per la cura de familiars. percentatges iguals o superiors als recollits el 2024, excepte aquells corresponents a prestacions (tres dècimes de punt menys) i prestacions per servei (vuit dècimes de punt menys que el 2024).

La Taula 20.3 mostra la informació estadística del Sistema d'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD), a cadascuna de les comunitats autònomes l'últim dia de l'exercici fiscal 2025.

⁴ Dades de l'INE, a 1 de gener de 2025

Taula 20.3

INFORMACIÓN ESTADÍSTICA DEL SISTEMA PARA LA AUTONOMÍA Y ATENCIÓN A LA DEPENDENCIA (SAAD)

Datos a 31 de diciembre de 2025

	Solicitudes registradas	Resoluciones	Prestaciones	Personas beneficiarias con derecho a prestaciones	Personas con Resolución de PIA	P. con Resolución de PIA en relación a población (%)	Prestaciones por servicio (1)	Prestaciones económicas cuidado familiares
Andalucía	456.133	441.462	523.381	352.232	338.932	3,92	427.522	95.847
Aragón	61.425	57.328	65.157	49.365	49.312	3,65	38.907	26.250
Asturias	50.073	43.625	48.068	34.151	33.772	3,35	34.830	13.209
Baleares	50.646	47.585	56.738	38.054	34.208	2,78	30.943	25.795
Canarias	79.243	76.771	75.402	68.259	65.832	2,94	47.090	28.182
Cantabria	23.795	23.336	28.934	18.557	18.132	3,07	19.292	9.642
Castilla-León	162.682	160.029	183.946	129.327	129.176	5,40	141.484	39.473
Castilla-La Mancha	104.062	101.470	118.432	84.349	82.425	3,92	95.463	22.950
Cataluña	419.673	376.007	308.066	286.708	248.373	3,10	150.678	157.296
C.Valenciana	236.730	219.095	271.458	188.085	179.408	3,37	141.744	128.683
Extremadura	62.130	58.757	44.892	42.502	37.664	3,57	37.385	7.507
Galicia	100.525	100.376	148.176	94.254	93.660	3,46	111.392	36.638
Madrid	277.807	277.650	298.974	220.017	209.961	3,00	239.329	59.553
Murcia	74.588	67.138	66.770	57.566	50.287	3,21	35.505	31.261
Navarra	24.200	24.116	25.127	18.171	17.562	2,59	14.708	10.380
País Vasco	121.716	121.567	107.665	88.036	74.802	3,36	59.878	40.021
La Rioja	14.974	14.968	14.917	10.429	9.620	2,97	13.691	1.226
Ceuta y Melilla	5.913	5.775	5.243	4.307	3.916	2,31	3.267	1.976
ESPAÑA	2.326.315	2.217.055	2.391.346	1.784.369	1.677.042	3,44	1.643.108	735.889

(1) Las prestaciones por servicio incluyen: prestaciones ayuda personal a la dependencia, prestaciones teleasistencia, prestaciones ayuda a domicilio, prestaciones centros de día/noche, prestaciones atención residencial y prestaciones económicas vinculadas al servicio.

Fuente: Imerso. Ministerio de Derechos Sociales, Consumo y Agenda 2030. Elaboración propia.

**3 SALUD
Y BIENESTAR**

En aquest darrer any, hi ha hagut nivells millorats en l'aplicació i execució de la Llei de Dependència a la nostra Comunitat, cosa que mostra una millora contínua en l'atenció a les persones dependents. Tanmateix, el Comitè insisteix en la necessitat de consolidar i ampliar aquests assoliments, avançant cap a la

l'aplicació completa de la Llei. També subratlla la importància d'eliminar efectivament les llistes d'espera, perquè totes les persones en situació de dependència rebin, sense demora, el benefici o servei al qual tenen dret.

En termes de beneficis econòmics reconeguts, el 45% corresponen a l'atenció en l'entorn familiar; és a dir, 3,9 punts percentuals més que el 2024. El CV del CES recomana que els recursos i serveis professionals continuïn enfortint-se i intensificant-se per garantir que les persones dependents rebin una atenció adequada i especialitzada a casa seva, afavorint la seva autonomia i benestar.

20.2 Sèniors

20.2.1 Residències i centres per a persones grans dependents

Pel que fa a residències i centres per a gent gran, a 31 de desembre de 2025, la **Comunitat Valenciana tenia 28.928 places** (594 més que el 2024, 2,1%) a les 332 residències per a gent gran (cinc més que l'any anterior) i 6.641 places (1,8% més que el 2024) als 196 centres de dia (tres més que l'any anterior).

Del **total de places en residències per a gent gran**, 13.188 són places finançades pel Sistema Públic Valencià de Serveis Socials (SPVSS), de les quals 3.701 corresponen a les 39 residències propietat de la Generalitat Valenciana. La resta (9.487) han estat places finançades en 158 residències privades (mitjançant contracte), municipals (contracte-programa) i acció concertada. A més, hi havia 6.758 places residencials ocupades per persones que es beneficien d'un benefici econòmic vinculat al servei residencial, previst a la Llei de Dependència (450 més que el 2024, un 7,1% més). Per tant, afegint els espais públics als que reben diferents tipus de finançament públic, cal destacar que, a finals de 2025, al voltant del 69% dels llocs existents (el mateix percentatge que en els dos darrers anys) han estat assignats a un dels diferents sistemes de finançament públic per a estades residencials per a persones grans dependents.

Taula 20.4

**RESIDENCIAS PARA PERSONAS MAYORES. PLAZAS EXISTENTES
DISTRIBUCIÓN PROVINCIAL EN LA COMUNITAT VALENCIANA, 2025**

	Nº de Residencias	ALC	CS	VLC	Nº Plazas disponibles	ALC	CS	VLC
R.P.M dependientes de la Generalitat Valenciana	39	11	7	21	3.701	1.224	602	1.875
R.P.M con plazas financiadas	158	43	22	93	9.487	2.822	1.388	5.277
Contrato	93	25	10	58	6.030	1.818	658	3.554
Acción concertada	36	12	6	18	1.898	683	350	865
Municipales, con contrato programa	29	6	6	17	1.559	321	380	858
TOTAL	197	54	29	114	13.188	4.046	1.990	7.152

Fuente. Direcció General de Dependència i les Persones Majors. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

Menys de la meitat de les places a residències d'avis estan finançades pel sistema públic i menys de 4.000 són gestionades directament per la Generalitat. La manca d'espais públics deriva, entre altres factors, de l'envelliment de la població, que ha provocat un augment considerable de la demanda d'accés a recursos sanitaris.

El procés d'envelliment demogràfic continua avançant a la Comunitat Valenciana. El 1975 l'índex d'envelliment era de 38,1 persones de 65 anys o més per cada 100 menors de 16 anys, mentre que el 2025 aquest valor va arribar a 142,9.

En aquest sentit, el CV CES recomana augmentar el nombre de places en el sistema públic d'atenció als dependents amb l'objectiu de proporcionar una resposta adequada i digna a l'increment de les necessitats socials; i que també s'asseguri l'accés real i efectiu als recursos que legítimament corresponen als ciutadans.

20.2.2 Centres especialitzats per a l'atenció de la gent gran

Els Centres d'Atenció Especialitzada per a la Gent Gran (CEAM), actualment anomenats Centres d'Envel·liment Actiu (CEA), són centres de dia, de caràcter ambulatori, que ofereixen una atenció professional especialitzada i preventiva per a la gent gran, **promovent l'envel·liment actiu de manera saludable**. Realitzen accions de prevenció, rehabilitació, assessorament i suport personal de manera regular, amb l'objectiu de contribuir a l'autonomia personal.

Fins al 2025, hi ha hagut 34 centres a la Comunitat Valenciana, 12 situats a la província d'**Alacant**, 7 a Castelló i 15 a València, les mateixes dades que en els dos últims anys.

El nombre total **d'usuaris dels CEA** va ser de 373.911, cosa que en comparació amb 260.700 el 2024 suposa un 43,4% més (113.211) que el 2024. El nombre total d'usuaris habituals dels CEA ha augmentat fins a 102.102 en comparació amb els 60.000 de l'any anterior, amb un increment de 42.102 usuaris habituals, cosa que suposa un 70,2% més que el 2024. Aquesta xifra inclou els usuaris inscrits en tallers i activitats (els usuaris habituals d'altres serveis com cafeteria, perruqueria o podologia no hi entren).

Un fet sociodemogràfic a tenir en compte és que aquest augment en el nombre d'usuaris es deu a l'increment de persones majors de 60 anys que utilitzen aquest recurs, així com a l'increment de l'edat mitjana de vida.

Els centres estan formats per direcció, treball social, infermeria, fisioteràpia, monitors de tallers, personal de manteniment i assistents de servei, i poden estar oberts de dilluns a divendres de 9 h a 9 h i, excepcionalment, els dissabtes. Pel que fa a les figures professionals implicades, el 2025 la promoció dels serveis d'infermeria, rehabilitació i orientació i informació social ha continuat.

A més d'aquestes activitats, cursos i tallers són impartits per entitats sense ànim de lucre externes i, en menor mesura, per personal voluntari del mateix centre.

El ventall d'activitats cobreix cinc àrees, amb els següents percentatges de representativitat:

- Àrea de rehabilitació preventiva, 0,08%.
- Àrea d'activitats físic-esportives, 4,44%.
- Àrea de prevenció, manteniment de la salut i formació en hàbits saludables, 5,68%.
- Àrea de tallers ocupacionals i de lleure i convivència, 17,05%.
- Àrea social i educativa, 71,93%.

20.2.3 Estratègia valenciana per a l'envel·liment actiu i la lluita contra la solitud no desitjada (2023-2027)

El 23 de març de 2023 es va celebrar la presentació de l'*Estratègia Valenciana per a l'Envel·liment Actiu i la Lluita contra la Solitud No Desitjada (2023-2027)* al Centro Cultural de la Beneficència, ratificada pel Consell el 20 de desembre de 2022.

Pel que fa als programes actius d'envel·liment i promoció de la salut, d'una banda hi ha el **Programa de Banys Termals Valencians**, per promoure l'estada de persones que el necessiten en centres especialitzats en tractament termal. El 2025 s'han atorgat les 7.088 places pressupostades, que corresponen a un total de 7.281 places (en temporada alta i baixa).

20.2.4 Promoció de l'envel·liment actiu: línies de subvenció

En 2025 se convocaron las siguientes líneas de subvención de la Direcció General de Dependència y de les Persones Majors:

- Programes actius d'envel·liment i solitud no desitjada (750.000 €), la mateixa quantitat que el 2024.
- Programes per a la gent gran i associacions (1.350.000 €), en comparació amb 1.850.000 € el 2024.
- Accions per a malalties neurodegeneratives (€2.025.000) en comparació amb €3.431.000 el 2024.
- Programa de Termalisme Valenciano (1.700.000 €), en comparació amb 2.300.000 € el 2024.
- Premis per bones pràctiques als Centres per a la Gent Gran (6.000 €).
- Programes d'atenció per a la gent gran i el món rural (1.000.000 €).
- PEI per a Emergències i Desenvolupament (1.100.000 €).

L'avaluació realitzada per la Subdirecció General de Persones Majors sobre les línies de subvencions previstes per a l'exercici 2025 ha estat molt positiva, ja que ha estat possible demanar totes les línies, amb especial èmfasi en les subvencions que entren dins de l'Ordre 1/2024, de 28 de març, de la Primera Vicepresidència i Ministeri de Serveis Socials, Igualtat i Habitatge, que estableix les bases reguladores per a la concessió de subvencions en l'àmbit dels programes per a la gent gran i l'associacionisme, programes d'acció en malalties neurodegeneratives, programes d'envel·liment actiu i solitud no desitjada i programes d'atenció per a la gent gran i el món rural. I l'ajuda redactada a l'Ordre 4/2024, de 4 de juny de 2024, de la Vicepresidència de la Segona i Ministeri de Serveis Socials, Igualtat i Habitatge, que estableix les bases reguladores per a la concessió de subvencions en l'àmbit de la retirada de barreres arquitectòniques per a la gent gran.

L'alt grau d'execució del pressupost del Capítol IV d'aquesta Subdirecció General (més del 90% el 2025) indica el camí a seguir en els futurs anys pressupostaris, amb

especial èmfasi en noves línies de subvenció que puguin conduir a millores substancials en la qualitat de vida de la gent gran a la Comunitat Valenciana.

20.3 Infantesa i adolescència

20.3.1 Ajuda per a infants i adolescents

La Taula 20.5 mostra l'ajuda concedida en l'àmbit de la infància i l'adolescència per la Direcció General amb competència en aquesta àrea.

Taula 20.5

CANTIDADES DE SUBVENCIÓN PARA PROGRAMAS DE PROMOCIÓN DE LOS DERECHOS DE LA INFANCIA Y ADOLESCENCIA Y DE PREVENCIÓN, PROTECCIÓN E INSERCIÓN DE PERSONAS MENORES DE EDAD EN SITUACIÓN DE RIESGO O CON MEDIDAS JURÍDICAS DE PROTECCIÓN, PARA EL EJERCICIO 2025

	Importe concedido (€)
Cantidades subvenciones a entidades locales para programas de promoción de los derechos de la infancia y adolescencia. (1)	934.442,89
Cantidades programas de promoción de derechos de la infancia y adolescencia (2)	75.329,94
Cantidades programas de formación a personas profesionales que interactúen en el desarrollo de su profesión con personas menores de edad (3)	54.010,17
Cantidades programas de información y apoyo a las situaciones familiares (4)	628.895,03
Cantidades programas subvenciones en materia de familia, programas de escuelas de familias. (5)	276.104,97
Cantidades subvención programas de fomento del acogimiento familiar y adopción niños, niñas y adolescentes con características especiales. (6)	194.329,94
Cantidades de subvenciones para programas de prevención de la desprotección infantil y fomento del buen trato (7)	376.329,95
TOTALES	2.539.442,89

(1) DOGV 10266 de 22/12/2025.

(2) DOGV 10267 de 23/12/2025

(3) DOGV 10267 de 23/12/2025

(4) DOGV 10267 de 23/12/2025

(5) DOGV 10267 de 23/12/2025

(6) DOGV 10267 de 23/12/2025

(7) DOGV 10267 de 23/12 /2025

Fuente: Direcció General de Família, Infància i Adolescència i Repte Demogràfic. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

20.3.2. Acollida

Pel que fa a l'**acollida**, la Taula 20.6 mostra, a 31 de desembre de 2025, el nombre de famílies d'acollida. Aquestes s'han reduït un 4,7% durant l'últim exercici fiscal

(1.794 en comparació amb 1.882 el 2024), de les quals 1.203 eren en famílies extenses i 591 en famílies educadores. La quantitat de finançament s'ha mantingut respecte als dos últims anys, que ha ascendit a 19.490.000 €.

Taula 20.6

ACOGIMIENTO FAMILIAR. COMUNITAT VALENCIANA, 2025

	Acogimientos en familia extensa	Acogimientos en familia educadora	Totales
Nº ACOGIMIENTOS	1.203	591	1.794
FINANCIACIÓN			
	Línea S 0326 Financiación del importe mensual		18.940.000 €
	Línea S 0327 Gastos de asist. médica cualificados		550.000 €
	TOTAL LÍNEAS PRESUPUESTARIAS 2025		19.490.000 €

Fuente: Direcció General de Família, Infància i Adolescència i Repte Demogràfic. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

Com l'any anterior, hi ha hagut una disminució progressiva del nombre de cases d'acollida (4,7%), tot i que s'ha utilitzat el mateix pressupost. La reducció progressiva del nombre de famílies extenses i educadors disponibles es tradueix en un augment del nombre de menors institucionalitzats privats d'una mesura de protecció que garanteix el seu dret a créixer en un entorn familiar estable, així com en una disminució del nombre de menors sota la tutela o tutela efectiva de la Generalitat.

En vista d'aquesta tendència regressiva, el CV CES considera essencial donar suport a l'acollida, reforçant el suport a les famílies d'acollida com a mesura de protecció i prioritzant-lo per sobre de la cura residencial de menors la tutela dels quals és exercida per l'entitat pública protectora.

20.3.3. Adopcions

Pel que fa a les adopcions, la Taula 20.7 mostra les adopcions constituïdes durant els dos últims anys. Es torna a considerar com el 2023 (-9,3%), i a diferència de l'any anterior, una **disminució en el nombre de sol·licituds d'adopció** (el 2024 hi va haver un creixement del 106,8%), tot i que l'augment de les adopcions constituïdes ha continuat, encara que en un percentatge menor (el 2024 va ser del 17,9% respecte al 2023).

Taula 20.7

ADOPCIONES EN LA COMUNITAT VALENCIANA, EJERCICIOS 2024-2025

	Nacionales		Internacionales		Totales		% Variación
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024-2025
SOLICITUDES DE ADOPCIÓN	279	291	54	27	333	318	-4,5
ADOPCIONES CONSTITUIDAS	90	99	9	1	99	100	1,0

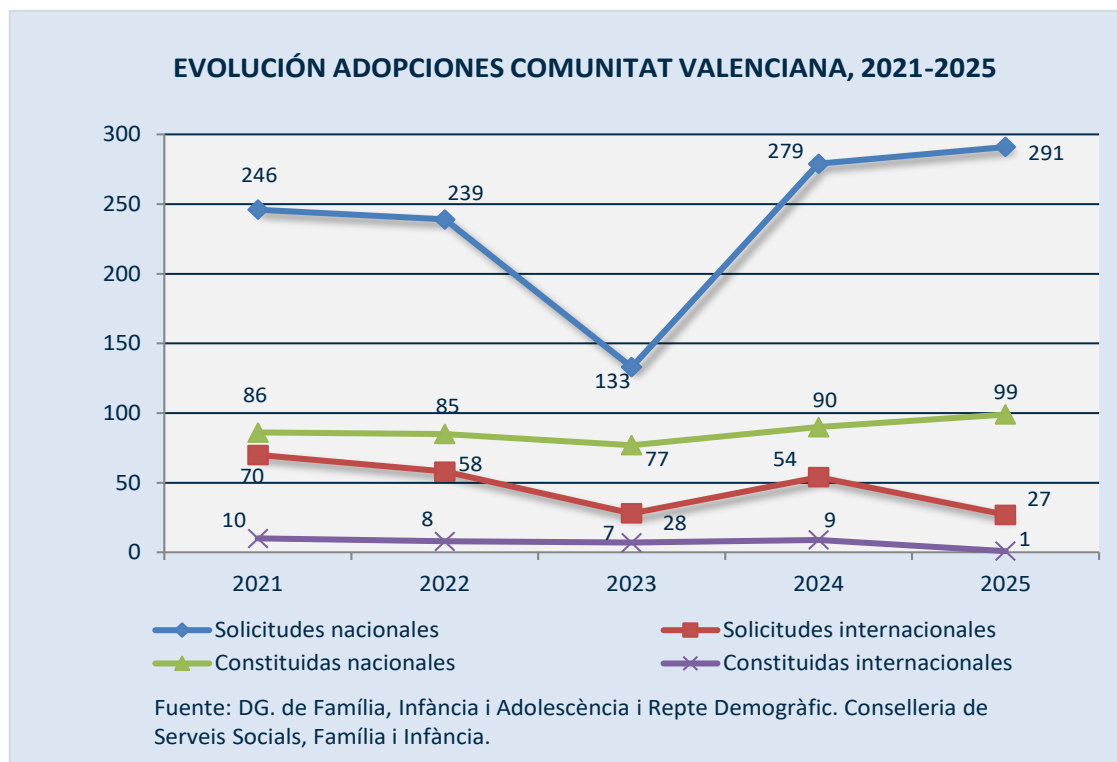
Fuente: Direcció General de Família, Infància i Adolescència i Repte Demogràfic. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

La figura 20.1 mostra l'evolució de les sol·licituds d'adopció i adopcions constituïdes en els darrers cinc anys a la Comunitat Valenciana. En el període comprès entre l'1 de gener de 2021 i el 31 de desembre de 2025, **s'han constituït 472 adopcions a la Comunitat Valenciana**, de les quals 437 han estat nacionals.⁵

⁵ Determinar el temps d'espera des del moment en què la família presenta una oferta d'adopció fins que es constitueix judicialment és complex i requereix coneixement del procediment establert a la [Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat](#).

En aquest sentit, i tal com s'ha assenyalat a l'Informe de l'any anterior, és difícil fer una previsió tenint en compte el temps que transcorre des del moment en què la família presenta l'oferta fins que s'inicia el processament del seu expedient ex officio; el temps que transcorre des que es declara la idoneïtat de la família fins que es rep l'assignació d'un fill, i el temps que transcorre des del moment en què l'entitat pública resol la delegació de custòdia amb finalitats d'adopció i la proposta d'adopció es presenta al Tribunal i aquesta es constitueix judicialment.

Figura 20.1

D'altra banda, i en relació amb les **adopcions internacionals**, actualment estem presenciant un canvi en les polítiques socials per als infants dels països oferents. La crisi econòmica, després de la pandèmia i les guerres, està aturant les adopcions i països com Rússia i la Xina han canviat la seva política d'adopcions, tancant la constitució d'adopcions. Com a fet per destacar, segons les estadístiques d'adopció internacional del Ministeri de Joventut i Infants, dades provisionals per al 2025, només s'havien constituït 118 adopcions internacionals a Espanya, en comparació amb 188 el 2024 i 194 el 2023.

En el període 2021-2025, només s'han realitzat 35 adopcions internacionals a la nostra Comunitat (Figura 20.1). En aquest mateix període, s'han constituït 850 adopcions de menors a Espanya.

Pel que fa als **programes de punts de trobada de la família judicial**, el nombre d'aquests el 2025 va ser de 28, amb un total d'usuaris i beneficiaris de 5.746. L'import va ascendir a 7.357.519,35 €. Respecte al 2024, hi va haver el mateix nombre de centres i quantitat, amb un augment del 86,7% en el nombre total de beneficiaris i usuaris, que va ser de 3.077 aquell any.

20.3.4. Atenció residencial

Pel que fa a l'**Atenció Residencial**, la Taula 20.8 mostra el nombre de centres d'atenció residencial i el nombre de places. En comparació amb el 2024, el nombre de centres ha augmentat en 1 i el nombre de places ofertes en 70.

Dels 120 centres, 88 són gestionats de manera privada, 20 indirectament, 11 són autogestionats i 1 és gestionat públicament. La relació jurídica de 88 és per acord, 20 per contracte, 11 per gestió directa (Generalitat) i 1 amb el Consell Provincial.

Taula 20.8

ATENCIÓN RESIDENCIAL. Nº DE CENTROS Y PLAZAS ÁREA DE PROTECCIÓN DE MENORES. COMUNITAT VALENCIANA, 2025

Hogares / Residenciales de protección	Nº Centros	ALC	CS	VLC	Nº Plazas disponibles	ALC	CS	VLC
Residencias de primera acogida/recepción	8	3	2	3	295	89	42	164
Hogares y Residencias	109	46	15	48	1.481	657	178	646
Plazas de atención a la primera infancia con necesidades especiales	4	1	0	3	38	14	0	24
Plazas de atención general	76	33	11	32	889	366	139	384
Plazas de atención específica de menores con problemas de conducta	7	2	1	4	136	40	20	76
Plazas de atención a adolescentes embarazadas y madres adolescentes	3	1	0	2	22	8	0	14
Proyecto migratorio	18	9	3	6	384	229	19	136
Salud Mental	1	0	0	1	12	0	0	12
Hogares de Emancipación	3	1	0	2	17	7	0	10
TOTAL	120	50	17	53	1.793	753	220	820

Fuente: Direcció General de Família, Infància i Adolescència i Repte Demogràfic. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

20.3.5 Guarderies

La Taula 20.9 mostra el nombre de centres i el seu finançament, distingint entre **Centres de Coexistència i Suport Educatiu**, i **Centres d'Inserció Socio-Laboral**, amb dos centres menys i 9 places noves disponibles el 2025. El finançament dels centres de dia ha augmentat un 1,2% respecte a l'any anterior i era de 15.263.800 €.

Pel que fa a la **Centres de Guarderia**, 40 han passat per un acord 2025-2028 i 23 amb un contracte-programa amb entitats locals. Pel que fa al tipus de servei, 41 centres han estat a través de Suport Convivial i Educatiu (ACE), dos menys que el 2024, i 23 han estat a través d'Inserció Social Laboral (ISL), un més que el 2024.

Taula 20.9

CENTROS DE ATENCIÓN DIURNA EN LA COMUNIDAD VALENCIANA, 2025

CENTROS DE DÍA	Centros de Apoyo Convivencial y Educativo	Centros de Inserción Sociolaboral	Totales
Nº de centros	41	22	63
Nº de plazas que se financian	931	444	1.375
Financiación por concierto social			10.678.591,30 €
Financiación por Contrato-programa entidades locales			4.765.132,00 €
TOTAL FINANCIACIÓN PARA CENTROS DE DÍA MENORES			15.443.723,30 €

Fuente: Direcció General de Família, Infància i Adolescència i Repte Demogràfic. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

20.3.6. Servei d'atenció per a nens i adolescents (NNA) víctimes de violència sexual

Per la Resolució del 25 de maig de 2022 de la Vicepresidència i del Ministeri d'Igualtat i Polítiques Inclusives, es van anunciar els acords d'acció concertada per als anys 2022 i 2023 del Servei d'Atenció Específica per a l'Abús en Infants i Adolescents. L'acord es va prorrogar mitjançant resolucions successives, que cobreixen fins al 31 de maig de 2025.

Posteriorment, mitjançant la Resolució del 17 de setembre de 2025, de la Primera Vicepresidència i del Ministeri de Serveis Socials, Igualtat i Habitatge, es van anunciar els acords d'acció concertada en l'àmbit dels serveis socials en el sector infantil i adolescent per als anys 2025-2027, que inclouen el Servei d'Atenció a Nens i Adolescents Víctimes de Violència Sexual (SAANNA). La prestació del servei corresponent al lot I (Castellón) va començar l'1 de desembre de 2025, amb els lots II (València) i III (Alacant) abandonats sota l'esmentada crida.

La Taula 20.10 mostra, per província, el nombre total de menors atesos durant l'any 2025, la seva distribució per sexe i el finançament disponible.

Taula 20.10

SERVICIO DE ATENCIÓN A NIÑOS/AS Y ADOLESCENTES VÍCTIMAS DE VIOLENCIA SEXUAL (SAANNA), 2025

	Personas menores atendidas			Financiación €
	Hombres	Mujeres	Total	
ALICANTE	54	125	179	254.745,26
CASTELLÓN	18	41	59	132.741,90
VALENCIA	107	229	336	326.919,24
TOTAL	179	395	574	714.406,40

Fuente: Direcció General de Família, Infància i Adolescència i Repte Demogràfic. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

El nombre total de menors atesos ha disminuït en 7 respecte al 2024 i el finançament disponible ha augmentat un 0,8% fins a 709.038,12 € aquell any.

20.3.7. Equips d'intervenció específics per a la infància i l'adolescència (EEIIA)

La base legal del contracte de programa es troba en els acords de quatre anys sobre la col·laboració i coordinació interadministrativa i financera en l'àmbit dels serveis socials signats amb cada entitat local (Contracte de Programa 2025-2028) i el finançament prové de la línia pressupostària T0018, la gestió de la qual és responsabilitat de la Direcció General de Gestió del Sistema Sociosanitari y de l'Institut Valencià de Formació, Investigació i Qualitat de les Serveis Socials.

El nombre total d'equips d'intervenció amb infants i adolescents a la Comunitat Valenciana ha estat de 128, i el nombre d'infants i adolescents atesos durant la primera meitat de 2025 ha estat de 8.557 (4.285 homes, 4.234 dones i 38 més).

20.3.8. Programes d'emancipació i autonomia personal per a joves que han estat alliberats de l'atenció i que han arribat a la majoria d'edat. Xarxa de recursos d'emancipació a la Comunitat Valenciana.

El 2025, la línia de suport als processos d'emancipació anomenada **Emancipació i als programes d'autonomia personal per a joves que han arribat a la majoria d'edat continuarà mantenint-se.**

Per la Resolució del 8 de novembre de 2024 de la Vicepresidència i Ministeri de Serveis Socials, Igualtat i Habitatge, es van anunciar els acords d'acció concertada en l'àmbit dels serveis socials en el sector infantil i adolescent per als anys 2024-2027:

Servei de Suport per a l'Emancipació i l'Autonomia Personal (Oficines de Mentoratge), que va començar a ser vàlid a partir de l'1 de maig de 2025 per a 12 Oficines de Mentor, i des de l'1 de juliol del mateix any per a una oficina més.

Aquestes 13 oficines de Mentor, cofinançades pel Fons Social Europeu Plus (FSE+), continuen amb els programes de les anteriors Mentora i Mentora Plus, que van estar en funcionament fins a l'inici del nou acord d'acció concertada.

La Taula 20.11 detalla, per **província**, el nombre de llars d'emancipació, nombre de llocs i oficines de mentoria, amb un total de 2.567 persones ateses, de les quals 1.696 són homes i 871 dones. En relació amb les Llars, el nombre d'aquestes ha augmentat en una, amb el finançament augmentant un 0,7% respecte al 2024. El nombre de places ha augmentat en 8. Per la seva banda, hi ha hagut el mateix nombre d'Unitats Externes (Oficines de Mentoratge).

El finançament total disponible el 2025 ha augmentat un 4,9% respecte a l'any anterior, amb un finançament de 7.547.266 € per a aquell any.

Taula 20.11

**PROGRAMAS DE EMANCIPACIÓN Y AUTONOMÍA PERSONAL DE JÓVENES
EXTUTELADOS/AS QUE HAYAN ALCANZADO LA MAYORÍA DE EDAD, 2025**

	Alicante	Castellón	València	Total CV
Hogares de emancipación	15	3	21	39
Número de plazas	78	14	98	190
Oficinas Mentora	5	2	6	13
RED DE RECURSOS DE EMANCIPACIÓN. FINANCIACIÓN 2025				
Hogares de emancipación	1.985.292,76	378.110,80	2.539.039,12	4.902.442,68
Oficinas Mentora	1.160.349,72	413.214,18	1.437.535,80	3.011.099,70
TOTAL FINANCIACIÓN CV	3.145.642,48	791.324,98	3.976.574,92	7.913.542,38

Fuente: Direcció General de Família, Infància i Adolescència i Repte Demogràfic. Conselleria de Serveis Socials, Gamília i Infància.

20.3.9 Àrea socioeducativa dels infants

A l' **Àrea Socioeducativa de la Infància**, la Taula 20.12 mostra dades estadístiques sobre el nombre de mesures implementades en un entorn obert, que han disminuït un 15,7% respecte a l'any anterior, que era de 4.763. Les entitats executores locals i privades han estat iguals, reduint el seu finançament en gairebé 125.000 euros (-4,6%).

Pel que fa al nombre de residències i llocs socioeducatius, s'ha mantingut igual que en els dos darrers anys.

Taula 20.12

**MEDIDAS DE MEDIO ABIERTO Y RESIDENCIAS SOCIOEDUCATIVAS
COMUNITAT VALENCIANA, 2025**

	Nº de medidas ejecutadas	Entidades ejecutoras
MEDIDAS DE MEDIO ABIERTO	4.015	25 entidades locales y 1 entidad privada
FINANCIACIÓN PARA MEDIDAS DE MEDIO ABIERTO		
		Contrato programa 1.104.873,50 €
		Contrato 1.468.161,80 €
		TOTAL 2.573.035,30 €
	Nº de Residencias	Nº de plazas
RESIDENCIAS SOCIOEDUCATIVAS	9	422

Fuente: Direcció General de Família, Infància i Adolescència i Repte Demogràfic. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

De les 9 residències socioeducatives gestionades per diferents fundacions, 7 tenen una relació legal per contracte i dues per acord.

20.3.10 Línia d'ajuda per a infants i adolescents

Mitjançant la Resolució del 25 de maig de 2022 de la Vicepresidència i el Ministeri d'Igualtat i Polítiques Inclusives, que preveïen els acords d'acció concertada per als anys 2022 i 2023, que inclouen el **Servei Telefònic per a infants i adolescents**, es va iniciar el procediment d'acció concertada.

L'acord d'acció concertada del Servei de Telefonía per a Infants i Adolescents s'amplia per als anys 2023 i 2024 sota diferents resolucions, datades el 22 de maig i el 17 de juliol de 2023 i el 23 de juliol i 24 d'octubre de 2024, finalitzant la seva validesa el 31 de maig de 2025.

Mitjançant la Resolució del 17 de setembre de 2025 de la Primera Vicepresidència i Ministeri de Serveis Socials, Igualtat i Habitatge, que demana acords d'acció concertada sobre serveis socials en el sector infantil i adolescent per als anys 2025-2027, que inclou el servei d'assistència telefònica i telemàtica per a infants, s'ha iniciat un nou acord d'acció concertada a partir de l'1 de desembre de 2025.

El **nombre total de trucades** rebudes el 2025 va ser de 18.672, un 0,4% més que l'any anterior (18.590), de les quals 15.647, el 83,8% (el 2024 aquest percentatge era del 83,6%), eren trucades d'atenció general i 3.025 eren trucades d'orientació específiques;

trucades en què principalment han estat necessàries l'atenció psicològica, la derivació i/o la intervenció social i/o legal.

De les trucades **especials d'orientació**, s'han fet orientacions, derivacions o intervencions en un total de 1.952 trucades, un 4,8% menys que l'any anterior (el 2024 va ser un 67,4% més que l'any anterior), de les quals 871 han estat homes i 1.081 dones.

Per **grups d'edat**, el percentatge més alt ha estat en nens menors de 7 anys, amb un 22,2%; seguit pels de 14 a 15 anys, amb un 20,1%, i entre 16 i 17 anys, amb un 17,1%. El percentatge més baix és en els majors de 18 anys, amb un 0,9%.

El CV CES insisteix en la necessitat de mantenir i intensificar els esforços de les administracions públiques amb l'objectiu de garantir als infants i adolescents beneficis econòmics adequats per afrontar possibles situacions de vulnerabilitat fins que arribin a la majoria d'edat, així com suport en la seva transició cap a una vida autònoma i independent.

20.4 Accions en l'àmbit de la discapacitat

La Taula 20.13 mostra el finançament d'accions en l'àmbit de la diversitat funcional per a l'any 2025 i el seu import total ha augmentat un 6,4%, amb un finançament de 17.017.246 euros el 2024. De nou, cal destacar l'increment del finançament per al manteniment dels programes, un 17,4% respecte al 8% del 2024, i un lleu increment del 0,8% en el finançament per a l'ajuda individual, en comparació amb una disminució de l'11,5% el 2024 respecte a l'anterior.

Taula 20.13

ACTUACIONES EN MATERIA DE DISCAPACIDAD EN LA COMUNITAT VALENCIANA, 2025

	Mantenim. de Programas	Itinerarios vida independiente Importe	Ayudas individuales	TOTAL
Promoción de la Autonomía Personal	6.381.489,55	1.000.000,00	39.318,28	7.420.807,83
Contrato FESORD (Lenguaje signos)	435.681,52			435.681,52
Estancia Vacacionales	1.368.504,69			1.368.504,69
Atención Especializada Residencial			7.979.550,84	7.979.550,84
Mejora Condiciones Accesibilidad	398.022,48			398.022,48
Adaptación vehículos Dana 2024	139.434,50			139.434,50
Enfermedades Raras	59.749,62			59.749,62
Ayuda concesión directa Adela CV	300.000,00			300.000,00
Total	9.082.882,36	1.000.000,00	8.018.869,12	18.101.751,48

Fuente: Direcció General de Persones amb Discapacitat. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

La Taula 20.14 conté programes per a la promoció de l'autonomia personal per a l'exercici fiscal 2025.

En comparació amb l'any anterior, el nombre d'entitats ha disminuït en 134, el nombre de programes en 26, tot i que la quantitat ha augmentat un 6,9% respecte al 2024, que tenia 5.972.292 €.

Taula 20.14

DESARROLLO DE PROGRAMAS DE PERSONAS CON DISCAPACIDAD Y PROBLEMAS DE SALUD MENTAL, 2025

PROGRAMAS PROMOCIÓN DE LA AUTONOMÍA PERSONAL						
	ALICANTE		CASTELLÓN		VALENCIA	
	Nº PROGRAMAS	IMPORTE €	Nº PROGRAMAS	IMPORTE €	Nº PROGRAMAS	IMPORTE €
ACTIVIDADES FORMATIVAS	5	69.219,91	1	4.494,25	11	52.474,63
CAMPAÑAS SENSIBILIZACION	6	18.601,74	5	25.077,56	19	121.423,97
COLABORACION ENTIDADES TUTELARES	1	25.972,11	-	-	1	22.516,50
CONVIVENCIA, PROMOCIÓN DE OCIO Y TIEMPO LIBRE	24	110.519,39	10	83.581,54	58	416.690,73
COOPERACIÓN SOCIAL	5	40.660,33	1	31.568,26	13	165.247,87
EMPLEO CON APOYO	11	117.212,64	4	99.457,18	14	216.635,69
FOMENTO DE VIDA INDEPENDIENTE	20	189.815,16	7	46.072,84	26	377.191,64
INTERVENCIÓN PARA LA PREVENCIÓN E INSERCIÓN SOCIAL	51	714.998,56	26	428.260,66	87	1.550.901,41
APOYO Y ATENCIÓN SOCIO SANITARIA	28	380.408,22	10	162.881,76	30	495.779,78
PLANES ACTUACIÓN	1	5.309,54	-	-	1	23.437,75
RESPIRO FAMILIAR	8	41.745,60	4	60.331,06	19	271.134,86
TERAPIA ASISTIDA CON ANIMALES DE COMPAÑÍA	1	5.530,29	1	3.583,46	1	2.752,66
TOTAL	161	1.719.993,49	69	945.308,57	280	3.716.187,49
TOTAL ENTIDADES POR PROVINCIAS	77		31		133	
TOTAL ENTIDADES			241			
TOTAL PROGRAMAS			510			
TOTAL IMPORTES €			6.381.489,55 €			

Fuente: Direcció General de persones amb Discapacitat. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

La Taula 20.15 conté el suport per a la implementació de **Estades de vacances** per a persones amb discapacitat. L'import de l'ajuda ha disminuït un 0,8% respecte al 2024, que tenia un import de 1.380.188 euros per aquesta línia.

Per a l'exercici fiscal 2025, el nombre d'entitats ha augmentat en 16 i el nombre d'activitats en 29. En relació amb el nombre de participants, ha passat de 4.657 el 2024 a 5.145 el 2025, un augment del 10,5%. Entre aquests, destaquen aquells amb un grau de discapacitat igual o superior al 75%, representant el 60,7% del total, un percentatge de representació 7 punts inferior al de 2024.

Taula 20.15

AYUDAS PARA LA REALIZACIÓN DE ESTANCIAS VACACIONALES PARA PERSONAS CON DISCAPACIDAD, 2025

ESTANCIAS VACACIONALES							
	IMPORTES €	ENTIDADES	ACTIVIDADES	PARTICIPANTES			TOTAL PARTICIP.
				≥ 33%	≥ 65%	≥ 75%	
ALICANTE	111.859,89	20	35	73	218	255	546
CASTELLÓN	52.436,00	7	12	15	56	98	169
VALENCIA	1.204.208,80	48	212	428	1.234	2.768	4.430
TOTAL	1.368.504,69	75	259	516	1.508	3.121	5.145

Fuente: Direcció General de Persones amb Discapacitat. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

Per la seva banda, la Taula 20.16 mostra l' **ajuda per a la millora de les condicions d'accessibilitat a l'entorn físic**. En aquest cas, l'import de l'ajuda ha augmentat un 24,9%, amb un import de 318.653 € el 2024.

L'ajuda per **a l'eliminació de barreres arquitectòniques** ha registrat un augment del 223,1%, amb una subvenció de 59.721 € el 2024.

Per a la **promoció de l'accessibilitat a la comunicació**, s'ha registrat un augment notable de la quantitat d'ajuda el 2025, passant de 6.628 € el 2024 a 51.386 € el 2025, i augmentant el nombre d'entitats en 2.

Pel que fa a l'ajuda per a l' **adaptació i equipament de platges i parcs**, la quantitat ha disminuït un 39,1%, amb un import de 252.298 € el 2024, amb 17 entitats menys.

A més dels anteriors, el 2025 es van concedir un total de 40 subvencions, un total de 139.434,50 per a l'adaptació de vehicles com a resultat del DANA a València, a finals d'octubre de 2024.

I dins la línia de subvenció per a malalties rares, es van concedir subvencions a 15 entitats (5 a Alacant, 1 a Castelló i 9 a València) per un import total de 59.749,62 €.

Taula 20.16

AYUDAS PARA LA MEJORA DE LAS CONDICIONES DE ACCESIBILIDAD AL MEDIO FÍSICO 2025

MEJORA CONDICIONES DE ACCESIBILIDAD							
	IMPORTE €	ELIMINACIÓN BARRERAS ARQUITECTÓNICAS		PROMOCIÓN ACCESIBILIDAD COMUNICACIÓN		ADAPTACION Y EQUIPAMIENTO PLAYAS Y PARQUES	
		ENTIDADES	IMPORTES €	ENTIDADES	IMPORTES €	ENTIDADES	IMPORTES €
ALICANTE	121.753,97	4	58.251,85	6	25.478,73	6	38.023,39
CASTELLÓN	105.695,15	6	31.571	2	1.906,80	4	72.217,38
VALENCIA	170.573,36	8	103.119,98	1	24.000,00	7	43.453,38
TOTAL	398.022,48	18	192.942,80	9	51.385,53	17	153.694,15

Fuente: Direcció General de Persones amb Discapacitat. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

Per la seva banda, la Taula 20.17 inclou ajudes per a projectes de vida independent mitjançant itineraris individualitzats, tenint en compte la quantitat d'aquests, les entitats beneficiàries i el nombre d'itineraris a cadascuna de les províncies de la nostra Comunitat.

Taula 20.17

AYUDAS PROYECTOS DE VIDA INDEPENDIENTE A TRAVÉS DE ITINERARIOS INDIVIDUALIZADOS, 2025

	IMPORTE €	ENTIDADES	ITINERARIOS
ALICANTE	252.000,00	12	126
CASTELLÓN	172.061,80	9	87
VALENCIA	575.938,20	32	294
TOTAL	1.000.000,00	53	507

Fuente: Direcció General de Persones amb Discapacitat. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

20.5. Accions en l'àmbit de la inclusió social

Ingressos d'inclusió valenciana

La Llei 19/2017, de 20 de desembre, de la Generalitat, pretén establir, dins el marc del sistema públic de serveis socials de la Comunitat Valenciana, el règim jurídic de la **Renda d'Inclusió Valenciana**, garantint així el dret subjectiu a un benefici econòmic per cobrir les necessitats bàsiques de la unitat de convivència que no disposa de recursos econòmics suficients per cobrir-la. Igualment, la llei pretén regular els instruments i accions destinats tant a prevenir el risc d'exclusió social com a mitigar situacions d'exclusió social i laboral.

El 2025 ha tingut un **Especificacions** de 286.291.119 euros, un 0,6% menys que el 2024 i que eren 288.000.000 d'euros. El percentatge d'execució del pressupost va ser del 90,11%, havent pagat, a 31 de desembre de 2025, la suma de 254.509.496 €.

Per al 2025, les quantitats corresponents a la renda mínima, la renda garantida per a la inclusió social i la renda suplementària dels ingressos de prestacions es detallen a les taules següents:

Taula 20.18

CUANTÍA RENTA DE GARANTÍA DE INGRESOS MÍNIMOS, 2025

		Porcentaje	Importe €	30% Alquiler/Hipoteca €	Total €	Complem. Energ	Total €
SMI 12 pagas	1 miembro	35%	375,07	112,52	487,59	56,26	431,34
SMI	1.071,64	2 miembros	42%	450,09	585,12	67,51	517,60
12.859,68	3 miembros	45%	482,24	144,67	626,91	72,34	554,57
	4 miembros	47%	503,67	151,10	654,77	75,55	579,22
	5 miembros	51%	546,54	163,96	710,50	81,98	628,52
	6 miembros	55%	589,40	176,82	766,22	88,41	677,81

Fuente: Direcció General d'Inclusió i Cooperació al Desenvolupament. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

Taula 20.19

CUANTÍA RENTA DE GARANTÍA DE INCLUSIÓN SOCIAL/RCIP ILP INSS-SOVI, 2025

		Porcentaje	Importe €	30% Alquiler/Hipoteca €	Total €	Complement. Ener	Total €
SMI 12 pagas	1 miembro	70%	750,15	225,04	975,19	112,52	862,67
SMI	1.071,64	2 miembros	82%	878,74	1.142,36	131,81	1.010,56
12.859,68	3 miembros	90%	964,48	289,34	1.253,82	144,67	1.109,15
	4 miembros	96%	1.028,77	308,63	1.337,40	154,32	1.183,09
	5 miembros	102%	1.093,07	327,92	1.420,99	163,96	1.257,03
	6 miembros	110%	1.178,80	353,64	1.532,44	176,82	1.355,62

Fuente: Direcció General d'Inclusió i Cooperació al Desenvolupament. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

Taula 20.20

CUANTÍA RENTA COMPLEMENTARIA DE INGRESOS POR PRESTACIONES PNC/FAS, 2025

		Porcentaje	Importe €	Cuantía máxima €	Máxima anual €
SMI 12 pagas	1 miembro	70%	750,15	230,50	2.766,00
SMI	2 miembros	82%	878,74	230,50	2.766,00
12.859,68	3 miembros	90%	964,48	230,50	2.766,00
	4 miembros	96%	1.028,77	230,50	2.766,00
	5 miembros	102%	1.093,07	230,50	2.766,00
	6 miembros	110%	1.178,80	230,50	2.766,00

Fuente: Direcció General d'Inclusió i Cooperació al Desenvolupament. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

La taula 20.21 mostra les quantitats mitjanes de la prestació per a l'anualitat de 2025 per a la **Renda Mínima Garantida** d'Ingressos.

Taula 20.21

CUANTÍAS MEDIAS PRESTACIÓN PARA RENTA GARANTÍA DE INGRESOS MÍNIMOS 2025

Provincia	Importe Medio Prestación Sin Complemento €	Importe Medio Prestación + Comp. Alquiler €	Importe Medio Prestación + Comp. Hipoteca € (1)	Importe Medio Prestación + Comp. Energético €	Media €
Alicante	358,58	466,04	358,58	412,54	398,94
Castellón	327,57	327,57	327,57	380,78	340,87
Valencia	364,03	482,62	364,03	421,04	407,93
TOTAL Media	350,06	425,41	350,06	404,79	382,58

(1) Las cifras son iguales porque no existe ningún titular con complemento de hipoteca.

Fuente: Direcció General d'Inclusió i Cooperació al Desenvolupament. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

Per la seva banda, les quantitats mitjanes de la prestació per a la **Renda Garantida per a la Inclusió Social** a la renda vitalícia de 2025 han estat les següents:

Taula 20.22

CUANTÍAS MEDIAS PRESTACIÓN PARA RENTA GARANTÍA DE INCLUSIÓN SOCIAL 2025

Provincia	Importe Medio Prestación Sin Complemento €	Importe Medio Prestación + Comp. Alquiler €	Importe Medio Prestación + Comp. Hipoteca €	Importe Medio Prestación + Comp. Energético €	Media €
Alicante	629,59	858,82	836,60	741,62	766,66
Castellón	602,52	845,01	832,66	711,59	747,95
Valencia	661,74	896,00	878,50	777,87	803,53
TOTAL Media	631,28	866,61	849,25	743,69	772,71

Fuente: Direcció General d'Inclusió i Cooperació al Desenvolupament. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

A continuació es mostren les quantitats mitjanes de la prestació per als **Ingressos Suplementaris de Prestacions** per a l'exercici fiscal 2025.

Taula 20.23

CUANTÍAS MEDIAS PRESTACIÓN RENTA COMPLEMENTARIA DE INGRESOS POR PRESTACIONES 2025

Provincia	Importe Medio Prestación Sin Complemento €	Importe Medio Prestación + Comp. Alquiler €	Importe Medio Prestación + Comp. Hipoteca €	Importe Medio Prestación + Comp. Energético €	Media €
Alicante	109,52	191,19	154,47	168,94	156,03
Castellón	106,08	156,08	106,08	156,08	131,08
Valencia	104,51	157,21	154,51	154,83	142,77
TOTAL Media	106,70	168,16	138,35	159,95	143,29

Fuente: Direcció General d'Inclusió i Cooperació al Desenvolupament. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

Pel que fa a la seva **durada**, la Llei Valenciana d'Ingressos d'Inclusió (RVI) estableix que aquests ingressos són un benefici periòdic de durada indefinida, sempre que els requisits i condicions que van donar lloc al dret a rebre'ls es mantinguin al llarg del temps i que permetin la seva renovació.

Pel que fa a la seva renovació, l'art. 39.2 de la Llei 19/2017, de 20 de desembre, de la Generalitat, sobre la Renda d'Inclusió Valenciana, estableix que s'ha d'executar tres anys des de la data de la seva resolució.

El nombre total de **Guardonats** dels RVI (titulars + beneficiaris) han estat 141.250, un 3,3% menys que el 2024, dels quals el 26,8% han estat **Homes** (26,7% el

2024), 73,2% **Dones** (73,3% el 2024), el 0,02% no tenia sexe. Pel que fa a la seva distribució provincial, 59.428 han estat a **Alacant** (en comparació amb 61.365 l'any anterior), 9.096 en **Castelló** (en comparació amb 9.791 el 2024) i 72.726 a la província de **València** (el 2024 el recompte va ascendir a 74.966).

El nombre de **titulars** ha augmentat, el 2025, fins a 49.841⁶ en comparació amb 50.477 el 2024. I hi ha hagut 8.159 **nous titulars**, en comparació amb 12.846 el 2024. Pel que fa al sexe, 17.642 homes han estat titulars d'aquest benefici (35,4%), un total de 32.184 dones (64,6%) i 15 no han estat catalogats.

El nombre de **beneficiaris** ha augmentat fins a 91.415, un 4,4% menys que l'any anterior (95.647), dels quals 71.137 (77,8%) han estat dones, 20.263 homes (22,2%) i 9 no catalogats (0,01%).

Al llarg del 2025, s'han presentat 11.289 **sol·licituds** per a la Renda d'Inclusió Valenciana⁷, un 49,1% menys que el 2024 (22.177), de les quals un total de 8.159 han estat resoltes favorablement, 2.469 denegades, 207 retirades i 42 tancades.

Pel que fa al **perfil** del sol·licitant, segons l'edat dels sol·licitants, a 31 de desembre de 2025, el 2,2% tenia menys de 25 anys, el 19,9% pertanyia al grup d'edat de 25 a 40 anys, el 59,7% tenia entre 41 i 64 anys i el 18,2% restant tenia més d'aquesta edat. Aquestes dades són significativament diferents de les de 2024, amb percentatges del 2,3%, 20,6%, 56,3% i 20,8%, respectivament.

El nombre de titulars de la **Garantia d'Inclusió Social** en l'exercici fiscal 2025 ha arribat a la xifra de 41.320, un 2,4% més que el 2024 (que en tenia 40.367). D'aquests, 27.180 han estat dones i 14.126 homes. Un total de 14 no estan catalogats. El nombre total de persones que s'han beneficiat d'aquest benefici ha augmentat fins a 88.217 el 2025 en comparació amb 93.136 el 2024 (-5,3%), de les quals 69.258 són homes i 18.950 dones i 9 corresponen a no catalogades. El nombre total de beneficiaris (titulars + beneficiaris) ha augmentat fins a 129.537 en comparació amb 133.503 el 2024, un 3% menys.

Per la seva banda, el nombre de titulars **de la Renda Mínima de** Garantia d'Ingressos, durant el 2025, va ser de 1.153 en comparació amb 1.030 el 2024 (11,9%), dels quals 535 eren dones i 618 homes. El nombre de beneficiaris era de 409 (el 2024 n'hi havia 1.030), dels quals 154 eren homes i 255 dones. El nombre total de beneficiaris (titulars + beneficiaris) d'aquesta prestació ha augmentat fins a 1.562 en comparació amb 1.516 el 2024, un 3% més.

I en la darrera modalitat implementada, la **Renda Complementària de Prestacions**, el nombre de titulars ha estat de 7.368 (9.080 el 2024, un 18,9% menys). Per sexe, 4.190 són dones, 3.177 homes i 1 no catalogat. El nombre de beneficiaris va

⁶ Aquesta quantitat fa referència a tots els titulars que han rebut almenys un salari el 2025, segons dades proporcionades pel DG d'Inclusió i Cooperació per al Desenvolupament.

⁷ L'IRVI és un ingrés suplementari per al PNC i l'IMV. Com que aquests dos últims han estat molt revalorats, hi ha hagut una disminució contínua del nombre de nous titulars de l'IRVI. A més, un bon nombre de titulars de l'Ingrés Suplementari de Prestacions no l'han renovat perquè no està econòmicament al seu compte.

ser de 2.789 (el 2024 n'hi havia 2.025), dels quals 1.627 són dones i 1.162 homes. Per la seva banda, el nombre de beneficiaris d'aquesta prestació (titulars + beneficiaris) ha estat de 10.157, en comparació amb 11.105 el 2024 (un 8,5% menys).

El 20 d'abril de 2026 es va publicar a la DOGV la Llei 2/2026, de 14 d'abril, de la Generalitat, per a la Millora de la Renda d'Inclusió Valenciana, que deroga la Llei 19/2017 i estableix un nou marc regulador que reforça la cobertura, accessibilitat i eficàcia del benefici, mantenint la seva essència de garantia, però incorporant millores que l'adaptin als reptes actuals. Amb un enfocament en la dignitat, la inclusió activa i l'equitat, aquest nou reglament pretén corregir les mancances del model anterior, oferint una resposta més eficaç adaptada a les necessitats dels ciutadans valencians.

Pel que fa a **la inclusió**, el Servei d'Inclusió Social, Desenvolupament Comunitari i Voluntariat ha executat les següents línies pressupostàries durant l'exercici fiscal 2025:

- **Programes de suport per a entitats d'acció social del tercer sector per al desenvolupament de programes d'inclusió comunitària i de desenvolupament.**
El seu objectiu és concedir subvencions a entitats d'acció social del tercer sector en l'àmbit de la inclusió i el desenvolupament comunitari amb persones o unitats de convivència que es trobin en situació de vulnerabilitat, per tal de millorar la cura, protecció i qualitat de vida d'aquestes persones a l'àrea de la nostra Comunitat. L'import total concedit aquest any ha estat de 2.300.000 euros, la mateixa quantitat que l'any anterior. El nombre d'entitats beneficiàries ha estat de 62 (una menys que el 2024), que han dut a terme un total de 82 projectes.
- **El desenvolupament del voluntariat**, amb l'objectiu de la convocatòria a concedir subvencions a entitats sense ànim de lucre per al finançament de projectes que tenen com a objectiu dur a terme activitats de sensibilització, formació i intervenció social en l'àmbit del voluntariat social relacionat amb la dependència, persones amb discapacitat, família, menors, dones i immigrants. L'import total concedit el 2025 ha ascendit a 1.000.000 €, en comparació amb 1.550.000 € el 2024, i el nombre d'entitats beneficiàries ha estat de 71, que han dut a terme 74 projectes. Per a l'exercici fiscal 2024, el nombre d'entitats beneficiàries va ser de 116, amb 120 projectes en curs.

En termes percentuals, representa una disminució del 35,5% en el pressupost, del 39,7% en les entitats beneficiàries i del 38,3% en el nombre de projectes.

- **L'ajuda al tercer sector de DANA**, amb l'objectiu de la qual és la concessió directa d'ajuda a entitats d'acció social del tercer sector, per cobrir els costos de reparació d'infraestructures i instal·lacions i la reparació, substitució o substitució de l'equipament necessari danyat a causa del DANA, que té un impacte directe sobre la població més vulnerable dels municipis. D'aquesta manera, l'objectiu és garantir la reactivació urgent de l'activitat d'aquestes

entitats, essencial per a la reconstrucció del teixit social a les zones afectades. L'import total concedit ha ascendit a 489.376 € i el nombre total d'entitats beneficiàries ha estat de 28.

- **Intervenció social de persones en situació de sensellarisme**, amb l'objectiu de finançar accions per a la intervenció social de persones en situació de sense llar i la prevenció d'addiccions (com el fentanil, entre d'altres) als municipis valencians. L'import total concedit ha estat de 3.000.000 €, amb 43 entitats beneficiàries (36 del tercer sector i 7 a entitats locals) i 56 projectes realitzats (49 del tercer sector i 7 d'entitats locals).
- **Ajuda de DANA per al naixement, l'adopció o la tutela amb finalitats d'adopció**. El seu objectiu és concedir directament ajudes excepcionals per al naixement, adopció o tutela per a l'adopció de menors als municipis afectats per la DANA de 29 d'octubre de 2024. L'import total concedit ha ascendit a 476.000 €, amb 233 que representen el nombre total de beneficiaris (durant el període de concessió).

D'altra banda, el **Servei Estatal i Europeu de Gestió de Projectes de la Direcció General d'Inclusió i Cooperació** per al Desenvolupament ha executat les següents línies pressupostàries durant el 2025:

- Subvencions destinades a dur a terme programes d'interès general per satisfer finalitats socials imputades a la secció regional de l'assignació fiscal del 0,7 per cent de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques, per a l'exercici fiscal 2025. Hi ha hagut dues línies de subvencions, una dotada amb 36,61 milions d'euros distribuïts en 15 eixos de treball, i l'altra amb 2,11 milions d'euros per a l'eix d'equipament i obres. L'import total ha ascendit a 38.718.249 euros, el 16,1%, i el nombre d'entitats beneficiàries ha estat de 290 entitats amb 1.538 programes distribuïts en cadascun dels eixos.

L'import assignat a cada entitat es fa tenint en compte la valoració de l'entitat i dels programes, i d'acord amb la fórmula establerta a les bases reguladores de la subvenció.⁸

- Subvenció destinada al desenvolupament d'itineraris individualitzats per a la inserció social i laboral per a persones en situació o en risc d'exclusió social per a entitats d'acció social del tercer sector. L'import concedit ha ascendit a 6.910.714 €. El nombre d'entitats beneficiàries ha estat de 129 i l'import

⁸ Aprobat a l'Annex I de la Resolució de 17 de juliol de 2025 de la Primera Vicepresidència i Ministeri de Serveis Socials, Igualtat i Habitatge, de subvencions destinades a dur a terme programes d'interès general per satisfer finalitats socials imputades a la secció regional de l'assignació fiscal del 0,7% de l'Impost sobre la Renda a la Comunitat Valenciana.

individualitzat per a cada entitat ha estat de 53.571,43 euros, dades molt similars a les de 2024.

- Subvenció per a la implementació d'itineraris d'inserció per part d'entitats locals, que des de 2022 està gestionada per la Direcció General del Sistema Social i Sanitari i l'Institut Valencià de Formació, Recerca i Qualitat dels Serveis Socials a través del contracte de programa T1131000 línia.

El Cuadro 20.24 contempla las actuaciones tramitadas en 2025 por la Direcció General de Cooperació Internacional al Desenvolupament, dentro del Programa de Cooperación Internacional al Desarrollo.

L'import total de les accions ha superat els 88.337 mil euros, augmentant un 26,3% respecte a l'exercici fiscal 2024, i el nombre d'expedients ha passat de 331 a 589 en aquest darrer any.

Entre les dades d'impacte del Programa de Cooperació per al Desenvolupament de l'any 2025 de l'Informe Gràfic de Gestió 2025 de la Subdirecció General de Cooperació Internacional per al Desenvolupament del Ministeri de Serveis Socials, Família i Infància, cal destacar que al llarg d'aquest any s'han realitzat 18 conferències i activitats de formació, amb un total de 1.269 persones beneficiades d'aquestes activitats. S'han avaluat 27 accions i s'han atès 14 espais per a la col·laboració institucional.

Igualment, s'han finançat 152 accions, amb 63 entitats col·laboradores, i un total de 43 països han estat receptors d'Assistència Oficial al Desenvolupament. Per àrea geogràfica, la distribució total del finançament ha estat del 30,90% per a l'Àfrica subsahariana, 29,41% per a Sud-amèrica, 22,59% per a Amèrica Central i el Carib, 16,72% per al Magrib i el Pròxim Orient, 0,96% per a Àsia i el 0,63% restant per a Europa Central i de l'Est.

Taula 20.24

**ACTUACIONES DE LA DIRECCIÓN GENERAL DE COOPERACIÓN INTERNACIONAL AL DESARROLLO
PROGRAMA DE COOPERACIÓN INTERNACIONAL AL DESARROLLO
ACTUACIONES TRAMITADAS 2025**

Denominación línea	Capítulo	Modo de concesión	Nº Expedientes	Importe (€)
Servicio de Gestión de Programas y Cooperación				
EDUCACIÓN Y SENSIBILIZACIÓN PARA LA CIUDADANIA GLOBAL	IV	CONCURRENCIA COMPETITIVA	34	4.978.974,00
SUBVENCIONES PARA LA PROMOCIÓN DE CONSORCIOS DE COOPERACIÓN INTERNACIONAL AL DESARROLLO PARA EL IMPULSO DE SECTORES ESTRATÉGICOS VALENCIANOS EN EL EXTERIOR	IV	CONCURRENCIA COMPETITIVA	16	8.103.940,61
SUBVENCIONES A ONGD PARA ACCIONES DE COOPERACIÓN INTERNACIONAL AL DESARROLLO	IV y VII	CONCURRENCIA COMPETITIVA	73	36.921.304,60
Servicio de Implementación y Coordinación de la Agenda 2030 de Desarrollo Sostenible				
SUBVENCIÓN EN COOPERACIÓN UNIVERSITARIA	IV	CONCURRENCIA COMPETITIVA	5	800.000,00
CONVENIO DE COORDINACIÓN DE AGENTES DE COOPERACIÓN	IV	CONCESIÓN DIRECTA ART. 168 a)	1	200.000,00
CONVENIO FONS VALENCIÀ PER LA SOLIDARITAT	IV	CONCESIÓN DIRECTA ART. 168 a)	1	200.000,00
SUBV. A ONGD PARA DESARROLLO LOCAL. REPARACIÓN O REPOSICIÓN INFRAESTRUCTURAS MATERIAL ZONAS DANA	IV y VII	CONCESIÓN DIRECTA ART. 168 a)	355	4.661.350,59
SERVICIOS SOCIALES				
CONVENIO FEDERACIÓN VALENCIANA DE MUNICIPIOS Y PROVINCIAS	IV	CONCESIÓN DIRECTA ART. 168 a)	1	50.000,00
SUBV. A ONGD PARA ACTUACIONES DE DESARROLLO LOCAL EN EL AMBITO DE LOS SERVICIOS SOCIALES EN ZONAS AFECTADAS POR LA DANA	IV y VII	CONCURRENCIA COMPETITIVA	72	20.790.629,00
Servicio de acción humanitaria, Protección a personas defensoras de derechos humanos y Gestión de convenios				
CONVENIO FONDO HUMANITARIO DE AYUDA DE EMERGENCIA Y AYUDA HUMANITARIA	IV	CONCESIÓN DIRECTA ART. 168 a)	1	100.000,00
CONVENIOS AYUDA HUMANITARIA	IV	CONCESIÓN DIRECTA ART. 168 a)	3	1.230.000,00
CONVENIOS AYUDA HUMANITARIA	IV y VII	CONCURRENCIA COMPETITIVA	27	10.301.000,00
TOTAL PROGRAMA COOPERACIÓN INTERNACIONAL AL DESARROLLO			589	88.337.198,80

Fuente: Direcció General de Cooperació Internacional al Desenvolupament. Conselleria de Serveis Socials, Família i Infància.

El CV CES reconeix el compromís de la Generalitat d'atendre i resoldre totes les sol·licituds de Renda d'Inclusió Valenciana presentades durant aquest darrer any, ja que és una mesura essencial per cobrir les necessitats bàsiques dels residents que es troben en una situació o en risc d'exclusió social. Per tant, cal continuar enfortint i

ampliar aquest benefici, així com accelerar les resolucions, per garantir un nivell de vida digne i promoure la inclusió social i laboral de totes les persones que ho necessiten.

20.6. EXCLUSIÓ SOCIAL I POBRESA

20.6.1. Risc de pobresa i exclusió social

Segons dades de l'Enquesta de Condicions de Vida (LCS) de l'INE realitzada a la primavera de 2025, les últimes dades publicades per l'INE, la taxa de pobresa en risc monetari a **Espanya** era del 19,5%, amb dades d'ingressos del 2024, en comparació amb el 19,7% de l'any anterior (amb dades d'ingressos de 2023). Les dades de la **Comunitat Valenciana** van ser del 26% per a l'any 2024, augmentant dotze dècimes de punt respecte a l'any anterior, ocupant el quart lloc (cinquè el 2024) amb la taxa més alta per comunitats autònomes, excloent les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla, amb la taxa més alta (Taula 20.25).

Per la seva banda, el percentatge de **persones en risc de pobresa o exclusió social a Espanya** respecte a la població total (**Indicador Arope**) era del 25,7%, 0,1 punts percentuals menys que l'any anterior. A la Comunitat Valenciana, les persones en risc de pobresa o exclusió social representaven el 30,7% de la població total, augmentant vuit dècimes de punt percentual respecte a l'any anterior i cinc punts per sobre de la mitjana espanyola.

La Taula 20.25 mostra les taxes de risc de pobresa monetària i les de les persones en risc de pobresa o exclusió social a la Unió Europea, Espanya i les seves comunitats autònomes, durant els últims tres anys. També considera el percentatge de la població total del nombre de persones menors de 60 anys que viuen en llars amb una intensitat laboral molt baixa.

El percentatge de representació de persones que viuen en llars amb una intensitat laboral molt baixa s'ha trobat a la **Comunitat Valenciana** una desena de punt per sota de la mitjana espanyola, disminuint en nou dècimes de punt respecte a l'any anterior, i ocupant el vuitè lloc (en comparació amb el sisè el 2024, i per tant millorant dos llocs) amb la taxa més alta per comunitats autònomes, excloent les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla.

Taula 20.25

**TASAS DE RIESGO DE POBREZA. NUEVA DEFINICIÓN 2022 Y DE SUS COMPONENTES
POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS (RENTA AÑO ANTERIOR A LA ENTREVISTA)
PORCENTAJE SOBRE TOTAL POBLACIÓN**

	TASA DE RIESGO DE POBREZA MONETARIA*			PERSONAS VIVIENDO EN HOGARES CON BAJA INTENSIDAD EN EL TRABAJO (0 A 64 AÑOS)			TASA DE RIESGO DE POBREZA O EXCLUSIÓN SOCIAL		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Andalucía	30,5	29,2	27,7	12,1	12,0	12,0	37,5	35,6	34,7
Aragón	15,1	15,1	13,6	5,3	5,5	4,9	20,4	21,0	19,1
Asturias	18,6	15,6	17,2	13,6	10,0	11,1	25,0	20,9	22,4
Baleares	15,3	11,3	11,6	5,0	4,2	4,6	20,6	16,2	15,2
Canarias	26,1	24,6	22,9	14,3	10,4	11,6	33,8	31,2	31,2
Cantabria	15,2	17,3	13,9	9,8	7,7	9,0	22,0	22,2	19,2
Castilla-León	18,2	18,5	19,8	7,3	7,0	9,5	22,4	24,0	24,1
Castilla-La Mancha	25,5	27,4	25,9	6,8	10,7	10,0	31,7	34,2	34,0
Cataluña	13,9	12,9	14,3	6,6	6,1	5,9	21,2	20,5	21,3
C.Valenciana	24,3	24,8	26,0	8,7	8,8	7,9	29,6	29,9	30,7
Extremadura	27,6	27,5	26,2	11,1	10,6	7,7	32,8	32,4	30,4
Galicia	19,4	14,2	16,0	7,5	7,1	7,6	25,5	18,8	22,1
Madrid	12,9	14,3	12,7	5,2	4,9	3,5	19,4	20,9	19,4
Murcia	24,2	26,0	26,7	5,9	5,9	10,0	30,5	32,4	32,5
Navarra	13,8	14,2	12,3	7,9	8,5	7,4	17,2	18,3	16,5
País Vasco	10,2	9,4	9,3	7,6	6,9	7,3	15,5	14,8	14,7
La Rioja	16,9	19,4	18,4	4,8	5,2	7,4	21,8	22,6	22,8
Ceuta	35,9	34,6	37,0	17,3	21,9	27,5	41,8	42,2	40,8
Melilla	30,8	41,4	39,3	20,3	16,3	23,9	36,7	44,5	43,7
ESPAÑA	20,2	19,7	19,5	8,4	8,0	8,0	26,5	25,8	25,7
UE (current 27 states)**	16,2	16,2		8,0	7,9		21,3	21,0	
Zona Euro(20 países)	16,4	16,6		8,8	8,6		21,6	21,4	

En la Encuesta de Condiciones de Vida, los ingresos que se utilizan en el cálculo de variables como rentas y tasas de riesgo de pobreza corresponden siempre al año anterior.

(*) Riesgo de pobreza monetaria: porcentaje de personas que están por debajo del umbral de pobreza, fijado en el 60% de la mediana de los ingresos anuales por unidad de consumo de las personas.

(**) Indicador Europeo de Pobreza y Exclusión Social. Indicador AROPE: personas que se encuentran en alguna y/o algunas de las situaciones siguientes: riesgo de pobreza monetaria, personas en hogares con intensidad de trabajo muy baja y personas que viven con escasez de recursos (privación material severa) al no tener acceso a, al menos, 4 de los siguientes 9 ítems: gastos imprevistos, un semana de vacaciones fuera de casa, pago de la hipoteca o de las facturas de luz, agua, gas, etc., una comida de carne, pollo, pescado o proteína equivalente al menos cada dos días, mantener la vivienda a una temperatura adecuada los meses de invierno, lavadora, TV en color, teléfono y coche.

n.d.: no disponible

Fuente: INE y Eurostat. Elaboración propia.

Segons dades de l'Enquesta de Condicions de Vida 2025 de l'INE, la Taula 20.26 mostra l' **evolució de les taxes de risc de pobresa** durant els últims cinc anys, en cadascuna de les comunitats autònomes.

En comparació amb l'exercici 2024, un total de set comunitats han incrementat la taxa de risc de pobresa (una menys que l'any anterior), amb la variació més significativa experimentada per Galícia, amb 1,8 punts; seguida d'Astúries, amb 1,6 punts, i Catalunya, amb 1,4 punts percentuals. La **Comunitat Valenciana** ha augmentat 1,2 punts percentuals respecte a l'any anterior, situant-se 6,5 punts per sobre de la mitjana espanyola, en comparació amb els 5,1 punts registrats l'any anterior.

Taula 20.26

**EVOLUCIÓN DE LAS TASAS DE RIESGO DE POBREZA POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS
RIESGO DE POBREZA (AÑO ANTERIOR A LA ENTREVISTA)
PORCENTAJE SOBRE TOTAL POBLACIÓN**

	TASA DE RIESGO DE POBREZA					TASA DE RIESGO DE POBREZA (CON ALQUILER IMPUTADO)				
	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
Andalucía	32,3	29,1	30,5	29,2	27,7	27,9	24,3	25,5	25,8	23,5
Aragón	15,8	15,0	15,1	15,1	13,6	14,4	12,7	13,9	12,9	12,9
Asturias	20,4	20,1	18,6	15,6	17,2	19,7	17,6	16,6	12,6	14,0
Baleares	17,6	16,9	15,3	11,3	11,6	20,2	15,2	15,4	13,2	11,6
Canarias	28,4	29,4	26,1	24,6	22,9	26,8	25,3	24,8	21,0	19,4
Cantabria	15,4	14,8	15,2	17,3	13,9	12,4	13,1	13,7	14,8	11,9
Castilla-León	17,9	17,8	18,2	18,5	19,8	14,5	14,3	14,7	16,7	17,5
Castilla-La Mancha	27,4	26,1	25,5	27,4	25,9	21,6	22,8	21,2	24,1	22,3
Cataluña	14,8	15,5	13,9	12,9	14,3	13,8	14,2	12,9	13,1	14,8
C.Valenciana	25,1	22,3	24,3	24,8	26,0	21,3	19,4	20,1	22,1	23,7
Extremadura	32,3	30,0	27,6	27,5	26,2	26,2	26,7	21,1	23,8	23,8
Galicia	20,2	18,0	19,4	14,2	16,0	16,5	14,6	14,7	12,4	13,1
Madrid	15,2	14,8	12,9	14,3	12,7	14,5	12,9	11,0	14,0	12,4
Murcia	27,7	26,3	24,2	26,0	26,7	26,0	23,2	22,0	22,6	23,5
Navarra	9,8	10,9	13,8	14,2	12,3	8,3	11,0	12,6	15,1	11,8
País Vasco	12,2	12,2	10,2	9,4	9,3	9,4	10,2	8,9	9,0	8,2
La Rioja	16,1	16,6	16,9	19,4	18,4	13,7	12,5	13,4	17,4	16,4
Ceuta	32,3	34,8	35,9	34,6	37,0	29,5	31,0	30,8	31,8	33,4
Melilla	30,1	34,5	30,8	41,4	39,3	30,6	33,4	34,3	42,0	38,2
ESPAÑA	21,7	20,4	20,2	19,7	19,5	19,1	17,7	17,4	17,9	17,5

En la Encuesta de Condiciones de Vida, los ingresos que se utilizan en el cálculo de variables como rentas y tasas de riesgo de pobreza corresponden siempre al año anterior.

Tasa de Riesgo de Pobreza. Tasa de Riesgo de Pobreza con Alquiler Imputado. La definición de renta del hogar incluye el alquiler imputado. El alquiler imputado se aplica a los hogares que no pagan un alquiler completo por ser propietarios/as o por ocupar una vivienda alquilada a un precio inferior al de mercado o a título gratuito. El valor que se imputa es el equivalente al alquiler que se pagaría en el mercado por una vivienda similar a la ocupada, menos cualquier alquiler realmente abonado. Asimismo, se deducen de los ingresos totales del hogar los intereses de los préstamos solicitados para la compra de la vivienda principal.

Umbral de Pobreza: es el 60% de la mediana de los ingresos anuales por unidad de consumo (escala OCDE modificada), tomando la distribución de personas. Los ingresos por unidad de consumo se obtienen dividiendo los ingresos totales del hogar entre el número de unidades de consumo.

Fuente: INE. Encuesta de Condiciones de Vida 2025. Series Base 2013. Riesgo de pobreza.

Les taules 20.27 i 20.28 contemplen, per comunitat autònoma, **els percentatges de persones i llars amb privació material**, considerant vuit paràmetres.

Durant l'últim any d'anàlisi, la Comunitat Valenciana ha registrat una disminució en tots els **paràmetres**, en els percentatges de persones amb privació material, amb l'excepció del paràmetre d'aquelles persones que no es poden permetre tenir un cotxe.

Els percentatges de tres d'aquests paràmetres a la nostra Comunitat han estat per sobre de la mitjana espanyola (**no et pots permetre anar de vacances almenys una setmana a l'any, no tens capacitat per fer front a despeses imprevistes i no pots permetre't tenir cotxe**), en comparació amb set dels vuit el 2024.

Pel que fa a les llars amb privació material a la Comunitat Valenciana, hi ha hagut disminucions en tots els paràmetres, amb l'excepció de **no poder tenir un cotxe** amb dades iguals que les recollides el 2024.

La taula 20.29 analitza el **percentatge de llars amb dificultats per arribar a final de mes**, per comunitat autònoma. Durant l'últim any analitzat (any de l'entrevista 2025), el 43,1% de les llars de la **Comunitat Valenciana** (48,1% l'any anterior) han tingut dificultats per arribar a final de mes (moltes dificultats, dificultats, algunes dificultats), 1,1 punts percentuals menys que a **Espanya**. A **Espanya**, la xifra de llars amb dificultats econòmiques per arribar a final de mes, durant l'últim any, va ser del 44,2%, en comparació amb el 45,4% del 2024.

La Taula 20.30 mostra els **percentatges de persones amb dificultats per arribar a final de mes**, per comunitat autònoma.

Durant l'últim any, la **Comunitat Valenciana** presenta una tendència positiva en els percentatges de dificultat, situant-se en un 45,1% en comparació amb el 49,6% de l'any anterior, 4,5 punts percentuals menys que l'any anterior. A Espanya, el percentatge de persones amb dificultats per arribar a final de mes ha estat del 45,9% el 2025 en comparació amb el 47,4% del 2024; és a dir, 1,5 punts percentuals menys. Això implica que, durant l'últim any, com el 2024, la Comunitat Valenciana ha reduït en major mesura, en comparació amb el total nacional, el percentatge de persones amb dificultats per arribar a final de mes; hem caigut encara més i estem per sota de la mitjana espanyola.

El CV CES adverteix de les altes taxes de pobresa monetària (26%) i de pobresa i exclusió social (30,7%) registrades de nou a la nostra Comunitat durant l'últim any, cosa que representa un augment d'1,2 i 0,8 punts percentuals, respectivament, en relació amb l'any anterior, i contràriament a la mitjana espanyola, que és es redueix. En el conjunt de les comunitats autònomes, la Comunitat Valenciana ocupa el quart lloc en pobresa monetària i cinquè en pobresa i exclusió social.

Per tant, cal una resposta ferma i immediata per revertir aquesta tendència preocupant i aturar el creixement del nombre de persones en risc i les dificultats que afronten.

Taula 20.27

**PERSONAS CON CARENCIA MATERIAL POR CC AA
(PORCENTAJE DE PERSONAS)**

Ha tenido retrasos en el pago de gastos relacionados con la vivienda principal (hipoteca, alquiler, recibos gas, comunidad,...) en los últimos 12 meses																												
	No puede permitirse ir de vacaciones al menos una semana al año				No puede permitirse una comida de carne, pollo o pescado al menos cada dos días				No puede permitirse mantener la vivienda con una temperatura adecuada				No tiene capacidad para afrontar gastos imprevistos				No puede permitirse disponer de un automóvil				No puede permitirse disponer de un ordenador personal				No puede sustituir los muebles estropeados o viejos			
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025				
Andalucía	44,9	43,2	7,6	7,2	20,2	18,7	44,4	46,4	13,7	14,1	4,8	5,2	8,0	9,2	33,9	34,7												
Aragón	26,1	24,6	4,0	4,9	14,7	10,9	29,9	28,7	11,0	9,9	4,8	5,3	3,1	3,7	23,5	19,3												
Asturias	30,3	33,5	5,7	5,5	13,6	14,9	28,6	29,8	6,7	8,9	4,9	4,4	3,8	4,5	19,3	20,5												
Baleares	25,8	24,1	4,4	3,6	15,2	12,8	30,9	29,5	11,1	13,0	4,0	3,4	7,0	3,3	23,4	21,4												
Canarias	45,3	39,3	10,3	9,0	18,0	18,8	48,9	49,8	15,4	13,5	6,8	7,4	6,6	9,9	33,1	35,9												
Cantabria	32,6	31,9	5,3	3,3	13,5	11,7	26,1	27,1	7,1	7,1	4,0	3,7	4,3	4,7	20,0	20,1												
Castilla-León	27,0	29,5	3,3	3,3	14,0	11,2	27,7	30,3	8,0	8,5	2,9	4,4	7,3	4,8	22,4	19,9												
Castilla-La Mancha	35,3	38,3	6,5	6,0	19,4	19,3	37,5	41,4	11,0	11,4	3,9	4,8	7,3	7,9	30,2	31,8												
Cataluña	30,4	29,4	6,2	5,7	17,6	16,8	35,2	35,5	14,3	14,2	6,8	6,7	5,8	5,8	28,2	27,7												
C.Valenciana	38,1	33,8	5,9	4,6	18,5	14,6	38,7	37,1	14,2	10,0	5,7	6,2	6,8	4,7	29,1	26,7												
Extremadura	36,6	34,4	3,4	4,7	18,4	19,1	37,9	37,2	9,0	10,2	2,6	2,6	5,5	4,6	29,3	22,8												
Galicia	35,8	37,1	3,9	5,5	16,6	16,3	26,7	29,5	6,0	5,9	2,8	4,6	4,0	6,4	22,2	24,0												
Madrid	23,1	21,4	6,2	4,6	17,9	15,5	32,9	31,1	12,5	10,6	6,6	5,4	5,7	4,4	26,3	24,9												
Murcia	40,2	42,5	6,0	4,0	19,6	19,0	42,1	47,9	13,4	13,3	4,0	4,7	9,6	10,2	32,9	33,2												
Navarra	25,3	24,0	7,3	3,4	14,6	8,9	26,2	23,9	9,5	8,7	3,8	4,6	5,4	3,0	22,0	17,6												
País Vasco	17,7	19,0	4,1	2,5	12,0	8,6	22,5	22,1	5,9	6,2	5,6	4,2	4,7	3,5	16,3	15,0												
La Rioja	24,9	23,3	2,7	3,3	11,8	13,0	25,0	27,4	8,1	8,8	6,0	5,7	5,1	6,2	18,6	20,7												
Ceuta	35,0	26,8	7,1	13,2	26,6	25,1	50,0	58,2	28,7	25,6	13,0	12,0	9,5	22,1	40,4	44,9												
Melilla	29,8	36,6	7,0	4,2	20,3	18,3	36,2	48,5	21,5	19,4	4,3	10,6	8,0	13,8	28,2	31,0												
ESPAÑA	33,4	32,2	6,1	5,4	17,6	15,9	35,8	36,4	12,0	11,4	5,3	5,4	6,3	6,2	27,7	27,1												

Taula 20.28

HOGARES CON CARENCIA MATERIAL POR CC AA (PORCENTAJE DE HOGARES)																									
	No puede permitirse ir de vacaciones al menos una semana al año				No puede permitirse una comida de carne, pollo o pescado al menos cada dos días				No puede permitirse mantener la vivienda con una temperatura adecuada				No tiene capacidad para afrontar gastos imprevistos		Ha tenido retrasos en el pago de gastos relacionados con la vivienda principal (hipoteca, alquiler, recibos gas, comunidad,...) en los últimos 12 meses				No puede permitirse disponer de un ordenador personal		No puede permitirse disponer de un automóvil		No puede sustituir los muebles estropeados o viejos		
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024
Andalucía	44,0	42,9	7,6	7,7	20,1	18,7	44,0	46,1	12,0	12,1	5,7	6,3	8,0	9,0	33,2	34,3									
Aragón	24,4	24,5	3,9	4,6	13,0	11,3	27,2	27,8	8,5	8,5	5,6	5,5	3,7	3,6	21,7	19,6									
Asturias	29,3	33,4	5,6	5,9	15,2	16,2	28,3	30,8	6,1	7,1	5,1	4,7	4,8	5,3	19,4	21,0									
Baleares	26,0	24,7	5,7	4,5	15,6	14,0	29,7	28,3	10,0	11,0	4,0	4,3	6,2	5,0	22,7	19,8									
Canarias	42,4	36,8	10,5	9,3	16,8	18,2	48,1	48,0	15,3	12,6	7,5	6,7	6,7	7,9	33,7	33,7									
Cantabria	31,8	32,8	5,9	4,5	15,9	14,3	28,0	28,8	8,0	6,7	4,7	4,3	4,8	5,1	20,8	21,1									
Castilla-León	27,4	28,7	3,7	3,7	14,7	12,0	27,0	28,1	6,4	6,8	3,0	3,6	5,8	4,5	21,4	19,5									
Castilla-La Mancha	34,6	37,1	6,4	6,7	19,5	19,7	38,2	40,9	8,9	10,8	5,1	5,6	7,2	7,8	28,7	32,2									
Cataluña	29,3	28,2	5,8	5,7	17,8	16,3	33,5	34,2	12,3	11,2	7,2	6,9	5,7	5,5	27,5	26,0									
C. Valenciana	36,6	33,3	5,9	4,8	17,8	14,8	38,4	36,6	12,4	9,0	6,4	6,4	6,3	5,2	27,7	25,6									
Extremadura	37,5	36,1	4,7	4,5	21,7	20,2	39,4	38,9	8,2	9,1	2,8	3,3	4,5	5,0	29,9	22,5									
Galicia	36,6	36,6	4,5	5,5	18,4	17,9	28,2	31,1	6,3	6,4	3,7	5,9	4,4	6,3	23,0	24,5									
Madrid	21,5	20,3	5,5	5,3	16,2	15,3	30,9	30,1	9,4	9,0	6,9	6,1	5,0	4,8	24,0	23,4									
Murcia	40,1	40,7	6,1	4,2	20,9	20,7	42,6	48,1	11,8	13,8	6,1	6,1	9,3	10,4	32,3	33,7									
Navarra	22,5	22,2	6,2	3,0	12,4	7,8	22,9	22,4	7,2	7,8	3,8	4,2	4,7	2,7	18,5	16,2									
País Vasco	18,3	19,5	5,1	3,0	12,6	10,4	22,5	22,0	5,2	5,2	4,9	5,2	5,2	3,9	16,9	16,9									
La Rioja	26,6	24,4	3,1	4,8	14,6	14,2	25,4	27,0	7,9	7,1	5,1	5,2	6,0	5,9	21,4	21,5									
Ceuta	30,4	26,3	7,7	12,9	24,2	21,7	48,3	53,8	23,5	23,0	11,1	10,0	10,4	19,4	37,3	39,4									
Melilla	26,1	34,2	8,5	6,0	15,6	17,6	35,9	45,6	18,3	17,1	5,6	10,9	9,9	12,7	26,8	31,0									
ESPAÑA	32,4	31,5	6,0	5,7	17,4	16,1	34,9	35,7	10,3	9,8	5,8	5,9	6,1	6,1	26,7	26,3									

Fuente: INE. Encuesta de Condiciones de Vida 2025. Series Base 2013. Carencia material.

Taula 20.29

**HOGARES CON DIFICULTADES PARA LLEGAR A FIN DE MES Y CC AA
(PORCENTAJE DE HOGARES)**

	Con mucha dificultad		Con dificultad		Con cierta dificultad		Con cierta facilidad		Con facilidad		Con mucha facilidad	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Andalucía	10,7	10,8	16,2	16,7	26,4	26,0	26,8	26,9	17,0	16,8	2,5	2,6
Aragón	8,1	4,4	9,2	12,4	20,4	21,9	31,0	29,5	25,6	26,1	5,2	5,2
Asturias	6,1	5,9	8,7	8,6	19,6	22,8	34,9	31,5	25,5	25,4	5,0	5,6
Baleares	6,7	5,1	8,8	8,5	24,8	23,0	34,3	33,9	21,3	24,7	3,2	4,8
Canarias	12,7	10,3	13,8	13,8	28,2	28,5	26,1	25,1	15,2	18,7	4,0	3,4
Cantabria	7,8	6,7	12,6	10,3	21,6	23,2	27,7	29,5	24,4	24,1	5,6	6,2
Castilla-León	7,5	6,9	10,7	11,2	20,0	19,9	28,9	29,8	28,1	27,4	4,7	4,6
Castilla-La Mancha	10,9	11,6	14,1	14,4	24,9	24,1	23,9	25,4	23,1	21,9	2,5	2,4
Cataluña	8,7	8,3	12,4	12,0	23,9	24,4	30,2	30,3	20,7	20,7	4,0	4,0
C.Valenciana	8,3	7,1	12,1	10,8	27,7	25,2	27,8	32,8	20,3	20,8	3,6	3,1
Extremadura	7,6	6,8	13,8	13,1	25,9	25,4	28,2	32,6	21,7	19,0	2,7	2,5
Galicia	6,6	7,9	10,0	10,6	23,6	23,2	33,6	32,3	22,1	22,3	3,7	3,3
Madrid	8,2	7,6	11,1	9,6	22,9	21,9	28,2	31,4	24,3	23,6	5,1	5,9
Murcia	10,3	12,7	16,5	15,2	26,9	26,5	28,9	26,9	14,9	17,0	2,3	1,6
Navarra	5,5	5,1	10,3	7,8	21,8	20,5	27,0	31,8	29,6	29,0	5,6	5,7
País Vasco	5,5	3,9	8,1	7,9	19,3	19,7	30,6	32,4	29,0	29,1	7,0	6,7
La Rioja	6,6	6,9	8,6	7,9	24,0	22,5	28,5	33,2	26,1	22,9	5,9	6,5
Ceuta	15,8	11,2	12,1	13,2	27,3	26,3	24,8	27,2	15,8	20,1	4,2	1,9
Melilla	10,1	9,2	12,6	11,9	21,5	25,4	22,7	26,6	27,1	21,0	5,9	5,9
ESPAÑA	8,7	8,2	12,4	12,1	24,3	23,9	28,8	30,0	21,6	21,7	4,0	4,0

Taula 20.30

PERSONAS CON DIFICULTADES PARA LLEGAR A FIN DE MES Y CC AA
(PORCENTAJE DE PERSONAS)

	Con mucha dificultad		Con dificultad		Con cierta dificultad		Con cierta facilidad		Con facilidad		Con mucha facilidad	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Andalucía	10,9	11,3	16,5	16,4	27,4	27,4	27,0	27,1	15,6	15,7	2,2	2,1
Aragón	10,2	4,7	9,4	12,7	21,1	23,2	30,2	28,8	24,0	25,3	4,8	4,9
Asturias	7,1	5,7	8,3	8,9	20,2	24,0	35,8	31,1	24,2	25,2	4,3	5,0
Baleares	5,6	4,8	9,1	8,0	25,4	25,0	33,7	37,2	22,0	21,3	2,9	3,7
Canarias	12,4	11,5	13,6	13,7	31,4	29,0	24,7	24,8	15,1	18,3	2,8	2,7
Cantabria	6,8	6,6	13,2	8,7	21,9	24,7	29,7	31,0	22,7	22,2	5,4	6,9
Castilla-León	7,5	8,0	11,1	11,7	21,6	20,4	29,0	29,5	26,1	26,5	4,7	3,9
Castilla-La Mancha	13,0	12,7	12,8	12,6	25,5	26,3	23,6	26,1	22,6	20,3	2,0	2,0
Cataluña	9,3	9,2	12,7	12,9	25,6	25,2	29,3	29,0	19,2	19,7	3,7	3,8
C. Valenciana	8,4	7,1	12,7	10,7	28,5	27,3	27,5	31,9	19,6	19,6	3,1	3,2
Extremadura	8,7	7,7	12,7	13,9	28,1	26,1	27,6	31,6	20,2	17,3	2,6	2,7
Galicia	6,0	7,1	10,0	10,7	24,9	23,5	34,1	32,9	21,4	22,3	3,3	3,2
Madrid	8,6	7,4	12,1	9,0	23,7	24,2	28,8	31,4	21,8	22,0	4,9	5,9
Murcia	10,7	12,1	15,2	16,2	28,6	26,8	29,1	27,1	14,2	16,4	2,2	1,4
Navarra	6,1	4,9	12,3	8,4	23,2	24,2	24,9	30,3	27,5	26,5	5,6	5,7
País Vasco	5,1	3,8	9,0	7,1	19,7	19,3	31,7	34,5	27,5	28,9	6,6	6,3
La Rioja	5,9	6,6	8,6	6,5	25,1	24,3	29,7	32,0	24,8	23,9	5,5	6,5
Ceuta	17,2	10,5	16,4	19,1	26,4	30,2	25,2	23,4	11,4	15,3	3,3	1,6
Melilla	10,2	8,1	13,7	12,7	24,3	32,0	23,9	26,9	21,1	15,2	6,8	5,1
ESPAÑA	9,1	8,5	12,7	12,1	25,6	25,3	28,7	29,8	20,1	20,5	3,6	3,7

Fuente: INE. Encuesta de Condiciones de Vida 2025. Series Base 2013. Carencia material.

La taula 20.31 mostra el **la quantitat d'ingressos nets anuals mitjans per persona i per llar**, dels darrers dos anys, per comunitats autònomes.

L'import de la renda neta mitjana anual per càpita a la **Comunitat Valenciana**, segons l'Enquesta de Condicions de Vida, Base 2013, realitzada per l'INE el 2025, ha augmentat en 643 euros respecte a l'any anterior (4,8%), en comparació amb l'increment de 813 euros a Espanya. Aquest increment és set dècimes de punt inferior al registrat a **Espanya** el 2025 en relació amb el seu predecessor.

La renda mitjana per persona amb lloguer imputat a la Comunitat Valenciana ha augmentat 785 euros (5,1%), mentre que a Espanya ha augmentat 997 euros (5,9%). La renda mitjana per persona amb lloguer imputat a la Comunitat Valenciana, per a l'any 2025, va ser 9 punts inferior a la mitjana d'Espanya, augmentant la diferència en 0,8 punts percentuals respecte a l'any anterior.

La renda disponible total de la llar està formada per ingressos de l'ocupació, beneficis/pèrdues de l'autònom, prestacions socials, ingressos de plans de pensions privats no relacionats amb la feina, ingressos de capital i propietats, transferències entre altres llars, ingressos rebuts per menors i el resultat de la declaració de l'Impost sobre la Renda Personal i l'Impost sobre el Patrimoni. No s'inclouen els components no monetaris, excepte el cotxe de l'empresa.

Segons aquesta mateixa Enquesta, **la renda neta mitjana anual per llar a la Comunitat Valenciana ha augmentat en 1.651 euros**, un 5% respecte a l'any anterior, en comparació amb els 1.998 euros d'Espanya, amb un increment del 5,4%. Aquesta renda a la Comunitat Valenciana és 11,1 punts inferior a la mitjana espanyola, havent augmentat 0,4 punts respecte a l'any anterior, quan era 10,7 punts inferior a la mitjana espanyola.

Per la seva banda, la renda neta mitjana anual per llar (amb lloguer imputat) ha augmentat en 2.011 euros a la **Comunitat Valenciana** (5,3%), en comparació amb l'increment de 2.453 euros a **Espanya**, un 5,8%.

Hi ha un augment menor en el nivell d'ingressos mitjans per llar amb lloguer imputat a la **Comunitat Valenciana** en comparació amb **Espanya**, situant-nos 9,8 punts per sota de la mitjana nacional, augmentant novament en cinc dècimes de punt la diferència respecte a l'any anterior.

Taula 20.31

**RENTA ANUAL NETA MEDIA (AÑO ANTERIOR A LA ENTREVISTA) POR PERSONA
Y POR HOGAR POR CC AA**

	RENTA MEDIA POR PERSONA		RENTA MEDIA POR PERSONA (CON ALQUILER IMPUTADO)		RENTA MEDIA POR HOGAR		RENTA MEDIA POR HOGAR (CON ALQUILER IMPUTADO)	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Andalucía	12.191	13.079	14.276	15.331	31.015	33.078	36.319	38.774
Aragón	15.747	16.717	17.916	19.104	37.563	39.943	42.737	45.647
Asturias	16.201	16.725	18.597	19.408	35.784	36.869	41.076	42.784
Baleares	15.926	16.735	17.855	19.005	42.232	44.457	47.347	50.487
Canarias	13.372	14.222	15.334	16.437	34.819	37.023	39.927	42.789
Cantabria	14.708	15.964	16.913	18.433	35.149	38.022	40.417	43.902
Castilla-León	14.940	15.598	17.185	18.067	33.615	35.011	38.666	40.552
Castilla-La Mancha	12.357	13.387	14.258	15.397	31.001	33.499	35.771	38.527
Cataluña	16.546	17.262	18.563	19.435	41.959	43.889	47.073	49.412
C.Valenciana	13.374	14.017	15.523	16.308	33.031	34.682	38.340	40.351
Extremadura	12.421	12.995	14.399	15.083	29.341	30.519	34.012	35.423
Galicia	14.558	15.467	16.717	17.793	34.892	36.925	40.068	42.478
Madrid	17.275	18.169	19.459	20.566	44.889	47.375	50.565	53.625
Murcia	11.967	12.554	13.808	14.496	32.764	34.155	37.803	39.441
Navarra	17.253	18.349	19.348	20.747	43.524	46.136	48.811	52.165
País Vasco	19.078	19.923	21.622	22.698	44.698	46.537	50.658	53.017
La Rioja	14.529	15.654	16.718	18.070	34.295	36.828	39.459	42.513
Ceuta	13.403	13.770	15.190	15.687	42.801	42.555	48.506	48.480
Melilla	12.745	12.696	14.558	14.483	39.855	40.711	45.522	46.441
ESPAÑA	14.807	15.620	16.917	17.914	36.996	38.994	42.269	44.722

Unidades: Euros

Renta anual neta media por persona (año anterior al de la entrevista).

Renta anual neta media por hogar (año anterior al de la entrevista).

La definición de renta del hogar incluye el alquiler imputado. El alquiler imputado se aplica a los hogares que no pagan un alquiler completo por ser propietarios/as o por ocupar una vivienda alquilada a un precio inferior al de mercado o a título gratuito. El valor que se imputa es el equivalente al alquiler que se pagaría en el mercado por una vivienda similar a la ocupada, menos cualquier alquiler realmente abonado. Asimismo, se deducen de los ingresos totales del hogar los intereses de los préstamos solicitados para la compra de la vivienda principal.

Los ingresos por persona se obtienen, para cada hogar, dividiendo los ingresos totales del hogar entre el número de miembros de dicho hogar.

Fuente: INE. Encuesta de Condiciones de Vida 2025. Series Base 2013.

Les taules 20.32 i 20.33 analitzen per a la **Comunitat Valenciana** els **nivells de privació material i la renda mitjana anual per persona i unitat de consum**, tenint en compte el sexe i els grups d'edat.

Taula 20.32

**PERSONAS CON CARENCIA MATERIAL POR SEXO Y EDAD. COMUNITAT VALENCIANA, 2025
(PORCENTAJE DE PERSONAS)**

		Total	De 0 a 15 años	De 16 a 29 años	De 30 a 44 años	De 45 a 64 años	De 65 años o más
No puede permitirse ir de vacaciones al menos una semana al año	Total	33,8	33,1	38,1	32,2	35,0	31,0
	Hombres	33,0	32,3	40,2	31,8	34,6	26,0
	Mujeres	34,6	33,9	35,6	32,5	35,4	35,0
No puede permitirse una comida de carne, pollo o pescado al menos cada dos días	Total	4,6	4,4	6,2	5,0	4,5	3,1
	Hombres	4,9	5,3	6,6	5,5	4,7	2,7
	Mujeres	4,2	3,5	5,7	4,5	4,3	3,4
No puede permitirse mantener la vivienda con una temperatura adecuada	Total	14,6	11,6	19,3	16,1	15,5	10,3
	Hombres	14,4	10,7	20,3	15,7	15,6	8,9
	Mujeres	14,8	12,5	18,1	16,5	15,5	11,5
No tiene capacidad para afrontar gastos imprevistos	Total	37,1	41,8	40,8	40,2	37,8	26,9
	Hombres	36,0	41,1	41,1	39,9	35,9	22,8
	Mujeres	38,2	42,5	40,4	40,5	39,6	30,2
Ha tenido retrasos en el pago de gastos relacionados con la vivienda principal (hipoteca, alquiler, recibos gas, comunidad,...) en los últimos 12 meses	Total	10,0	13,7	11,8	10,9	10,4	4,4
	Hombres	10,1	13,3	10,6	10,8	11,8	3,2
	Mujeres	9,8	14,2	13,1	11,0	9,0	5,3
No puede permitirse disponer de un automóvil	Total	6,2	7,3	8,6	8,8	5,2	2,4
	Hombres	5,8	6,4	8,9	7,3	5,1	1,8
	Mujeres	6,6	8,3	8,4	10,3	5,3	3,0
No puede permitirse disponer de un ordenador personal	Total	4,7	8,0	3,3	6,6	3,7	3,1
	Hombres	4,3	5,6	3,0	6,4	4,1	2,5
	Mujeres	5,1	10,6	3,6	6,8	3,3	3,6

Fuente: Portal Estadístic de la Generalitat Valenciana. Elaboración propia.

Per a la taula corresponent a persones amb privació material per sexe i edat, i a diferència de l'any anterior, **ha estat en dones** i en el grup d'edat de 0 a 15 anys on s'ha produït el percentatge més alt; i en particular, en la incapacitat per fer front a despeses imprevistes. El segon percentatge més alt de dones s'ha produït en el grup d'edat de 30 a 44 anys, també a causa de la impossibilitat de cobrir despeses imprevistes.

En el cas de **homes**, El percentatge més alt s'ha produït en les franges d'edat de 0 a 15 i de 16 a 29 anys, i en aquest paràmetre no tenen capacitat per cobrir despeses imprevistes. S'ha seguit, i la franja d'edat de 16 a 29 anys, en el paràmetre de no poder permetre's anar de vacances almenys una setmana a l'any.

Taula 20.33

**RENTA ANUAL MEDIA POR PERSONA Y UNIDAD DE CONSUMO SEGÚN SEXO Y EDAD
COMUNITAT VALENCIANA, 2025 (EUROS)**

		Total	De 0 a 15 años	De 16 a 29 años	De 30 a 44 años	De 45 a 64 años	De 65 años o más
Renta media por persona	Total	14.017	10.022	12.856	14.011	15.056	16.131
	Hombres	14.356	10.613	13.281	14.753	15.113	16.661
	Mujeres	13.688	9.391	12.383	13.288	14.999	15.711
Renta media por unidad de consumo	Total	20.584	18.224	19.911	20.693	21.597	21.102
	Hombres	21.065	19.240	20.365	21.127	21.514	22.354
	Mujeres	20.116	17.140	19.406	20.270	21.679	20.109
Renta media por persona incluido el alquiler imputado	Total	16.308	11.227	14.512	15.777	17.518	19.918
	Hombres	16.598	11.861	14.993	16.742	17.569	20.104
	Mujeres	16.027	10.551	13.978	14.836	17.467	19.770
Renta media por unidad de consumo incluido el alquiler imputado	Total	23.724	20.403	22.411	23.193	24.915	25.758
	Hombres	24.172	21.504	22.920	23.824	24.792	26.797
	Mujeres	23.289	19.230	21.844	22.578	25.036	24.932

Nota: El alquiler imputado se aplica a los hogares que no pagan un alquiler completo por ser propietarios/as o por ocupar una vivienda alquilada a un precio inferior al de mercado o a título gratuito. El valor que se imputa es el equivalente al alquiler que se pagaría en el mercado por una vivienda similar a la ocupada, menos cualquier alquiler realmente abonado

Renta media del hogar por unidad de consumo:

Ingresos totales de los hogares dividido entre el número total de unidades de consumo.

Fuente: Institut Valencià d'Estadística. Elaboración propia.

Pel que fa a la **renda mitjana anual per unitat de consum**, les xifres més altes entre els homes han estat en el grup d'edat de 65 anys o més i en el cas de les dones entre 45 i 64 anys, incloent-hi el lloguer imputat.

La Taula 20.34 i la Figura 20.2 mostren els **indicadors de pobresa** per a la Comunitat Valenciana, desglossats **per regió**. Aquestes són dades provisionals que podrien estar subjectes a modificacions i les dades finals de les quals no estaran disponibles fins ben entrat el segon semestre de 2026.

La província d' **Alacant** ha estat 5,0 punts per sobre de la mitjana de la Comunitat Valenciana, en la taxa de risc de pobresa; 4,9 punts, en la taxa de risc de pobresa o exclusió social, Arope; 1,1 punts, en privació material; 0,2 punts, en privació material severa, i 0,5 punts en privació material i social severa. La seva renda mitjana per unitat de consum era 10,9 punts inferior a la mitjana de la Comunitat Valenciana, 1,6 punts menys que el 2024.

Per la seva banda, la província de **Castelló** va estar per sota de la mitjana de la nostra Comunitat en 2,4 punts en taxa de pobresa; 3,1 punts percentuals en taxa

d'Arope; 1 punt per sota també en privació material i privació material severa, i 0,8 punts en privació material i social severa. La renda mitjana per unitat de consum ha estat 0,8 punts per sobre de la mitjana (4,2 punts menys que el 2024), registrant el millor rendiment.

A la província de **València**, les taxes de pobresa han estat inferiors a la mitjana de la Comunitat Valenciana: 3 punts menys en la pobresa, 2,9 punts en la taxa d'Arope, 0,6 punts menys en privació material i 0,2 punts en privació material i social severa. La seva renda mitjana per unitat de consum va ser 7,8 punts per sobre de la mitjana de la Comunitat Valenciana, sis dècimes de punt menys que el 2024.

A partir de les dades provisionals de 2025, es pot veure que tant les províncies de València com d'Alacant han millorat en tots els indicadors respecte a l'any anterior, tot i que aquesta última registra percentatges superiors a la mitjana de la Comunitat Valenciana.

Per la seva banda, la província de Castelló presenta un pitjor rendiment aquest any, augmentant els seus percentatges de pobresa i privació material en comparació amb el 2024, tot i que els indicadors encara estan per sota de la mitjana de la nostra Comunitat. També hi ha una diferència menor en la renda mitjana per unitat de consum, tot i que encara és superior a la de la Comunitat en conjunt.

Pel que fa als ingressos mitjans per unitat de consum a les províncies d'Alacant i València, aquests han experimentat un millor rendiment, amb Alacant apropant-se a la mitjana i ampliant aquesta diferència a València.

Taula 20.34

TABLA DE INDICADORES POR COMARCAS Y PROVINCIAS, 2025 (1)

	Tasa de riesgo de pobreza	AROPE *	Carencia material	Carencia material severa	Carencia material y social severa	Renta media por unidad de consumo
Comunitat Valenciana	20,2	25,8	16,5	6,6	6,8	20.584
Provincia de Alicante	25,2	30,7	17,6	6,8	7,3	18.346
El Comtat	17,2	22,4	14,8	5,6	6,0	21.562
L'Alcoià	16,2	22,2	14,9	5,6	5,8	21.120
L'Alt Vinalopó / Alto	18,1	23,7	15,0	5,4	6,3	20.487
El Vinalopó Mitjà / El	21,3	26,8	15,8	5,5	7,4	19.355
La Marina Alta	29,2	33,7	19,8	6,5	7,3	16.591
La Marina Baixa	25,6	32,3	17,9	7,0	8,0	17.135
L'Alacantí	23,3	29,6	17,3	7,8	7,2	19.882
El Baix Vinalopó	24,9	29,5	16,7	6,7	6,9	18.649
El Baix Segura / La Vega	31,5	36,3	19,4	7,0	7,8	15.809
Provincia de Castellón	17,8	22,7	15,5	5,6	6,0	20.743
Els Ports	14,2	19,2	13,6	4,9	5,2	23.474
L'Alt Maestrat	15,0	20,0	13,6	4,9	5,3	22.601
El Baix Maestrat	22,6	27,8	17,4	7,0	7,4	18.758
L'Alcalatén	15,6	20,7	14,4	5,4	5,7	22.577
La Plana Alta	17,9	22,9	15,3	5,7	6,0	20.933
La Plana Baixa	16,0	20,7	15,3	5,0	5,4	20.947
El Alto Palancia	17,3	22,3	14,7	5,5	5,9	21.486
El Alto Mijares	14,3	19,5	13,6	5,1	5,4	22.822
Provincia de Valencia	17,2	22,9	15,9	6,6	6,6	22.193
El Rincón de Ademuz	18,0	23,7	14,8	5,7	6,2	21.006
Los Serranos	17,2	22,4	14,8	5,6	6,0	21.508
El Camp de Túria	18,1	23,3	15,1	6,1	6,3	22.048
El Camp de Morvedre	18,3	22,6	15,3	5,2	6,1	21.475
L'Horta Nord	15,6	21,3	15,5	6,1	5,7	23.741
València	17,9	23,8	16,7	7,6	6,9	23.017
L'Horta Sud	14,7	21,4	16,4	7,6	7,6	21.484
La Plana de Utiel-Requena	17,3	22,4	15,7	5,5	6,6	20.862
La Hoya de Buñol	16,4	21,4	15,0	5,5	5,9	22.424
El Valle de Cofrentes-Ayora	17,5	22,8	14,6	5,6	6,1	21.116
La Ribera Alta	17,2	23,1	15,0	5,6	6,7	22.043
La Ribera Baixa	16,6	22,2	16,4	5,7	6,2	21.431
La Canal de Navarrés	17,0	22,6	14,8	5,6	6,0	21.434
La Costera	19,9	24,7	15,6	5,3	5,9	20.323
La Vall d'Albaida	15,2	19,9	14,2	4,6	5,6	22.166
La Safor	22,1	26,3	15,4	5,7	5,8	19.984

(1) Datos provisionales. Estimaciones.

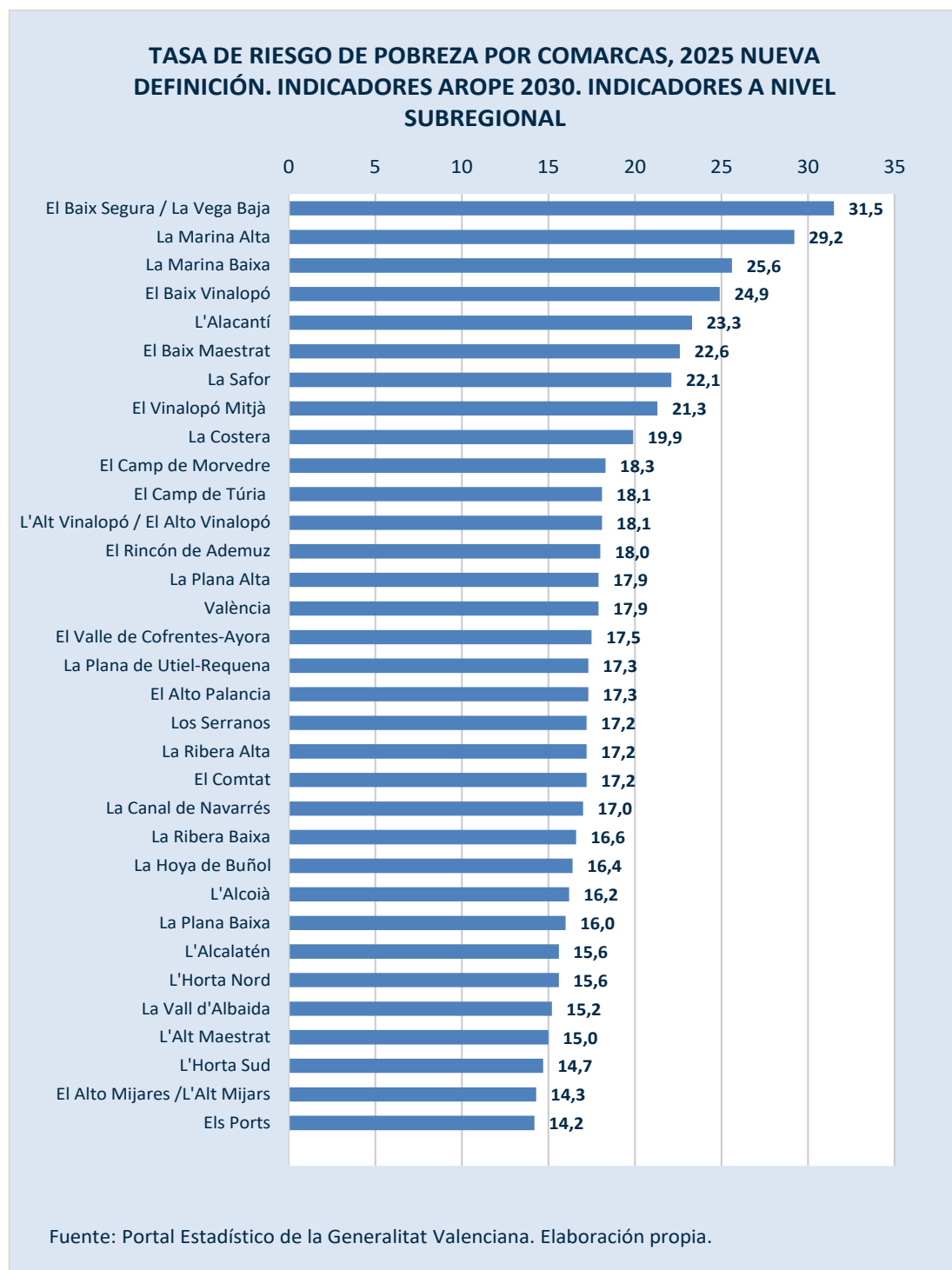
Notas: Valores obtenidos a partir de técnicas estadísticas de estimación en áreas pequeñas. Las estimaciones con coeficiente de variación superiores al 15% pueden acumular gran variabilidad y deben tomarse con precaución. El valor correspondiente a Comunitat Valenciana se obtiene directamente de la explotación de la Encuesta de Condiciones de Vida.

* La tasa Arope de riesgo de pobreza o exclusión social se modificó en 2021 de acuerdo con los nuevos objetivos de la estrategia Europa 2030. Se define como aquella población que está al menos en alguna de estas tres situaciones: en riesgo de pobreza (60 % mediana de los ingresos por unidad de consumo); en carencia material y social severa (con carencia en al menos 7 conceptos de una lista de 13); en hogares sin empleo o con baja intensidad en el empleo (hogares en los que sus miembros en edad de trabajar (personas de 18 a 64 años, excluyendo los estudiantes de 18 a 24 años, los jubilados o retirados, así como las personas inactivas entre 60 y 64 cuya fuente principal de ingresos del hogar sean las pensiones) lo hicieron menos del 20 % del total de su potencial de trabajo durante el año de referencia. Esta variable no se aplica en el caso de las personas de 65 y más años).

Fuente: Institut Valencià d'Estadística. Elaboración propia.

El gràfic 20.2 mostra com tres regions d'Alacant han ocupat les **primeres posicions en la taxa de risc de pobresa**, mentre que les tres últimes posicions, amb les taxes més baixes, s'han registrat en regions de la província de Castelló. La taxa més alta, al Baix Segura, és més del doble que la més baixa, a la Plana Baixa.

Figura 20.2

20.6.2. Pobresa infantil

Entre els grups més vulnerables al risc de pobresa i exclusió social, la població infantil destaca d'una manera molt especial.

Les condicions de vida i la situació econòmica i social de les famílies durant i després de la pandèmia de la covid-19 continuen reflectint-se en l'última *Enquesta de Condicions i Condicions de Vida 2025*, que ha mostrat, en termes globals d'aquest any, una **lleugera disminució en les taxes de pobresa i exclusió social a Espanya** (amb disminucions en el cas dels homes, tot i que amb augments de dones).

Les condicions en què viuen infants i adolescents poden tenir un impacte en el desenvolupament infantil a tots els nivells, des de la salut fins al rendiment escolar, i són un canal per a la transmissió intergeneracional de la pobresa i la desigualtat. Els **efectes de la pobresa infantil** inclouen l'abandonament escolar, la mala salut i la feina precària.

El novembre passat de 2025, UNICEF Espanya va publicar l'informe [**El benefici de fer: L'impacte de polítiques concretes per revertir la pobresa infantil a Espanya.**](#) Segons aquest informe, el 29,2% dels infants i adolescents a Espanya es trobaven en una situació de pobresa monetària relativa (la seva llar guanya menys del 60% de la renda mitjana), un percentatge que va augmentar fins al 34,6% en la categoria més àmplia de pobresa o exclusió social (taxa d'Arope). I això equival a 2,7 milions de menors.

Aquest risc de pobresa o exclusió social ha estat més alt entre les llars monoparentals (amb una taxa que s'ha mantingut constant al voltant del 50% durant l'última dècada) i en llars amb adults migrants (40% amb infants i adolescents en relativa pobresa amb un adult migrant i 50% quan ambdós són migrants, tot i que això ha anat disminuint des de 2020).

Per abordar aquesta situació, UNICEF Espanya presenta una sèrie de recomanacions basades en els següents punts:

- Suport per a infants, implementant la prestació universal per a la criança dels fills (PUC) dissenyada com una deducció fiscal reemborsable.
- Complementar la PUC amb beneficis no contributius a famílies especialment vulnerables, mantenint l'ajuda complementària per a infants (CAPI) i aquelles ajudes gestionades per les comunitats autònomes que siguin compatibles i/o complementàries.
- Polítiques laborals amb un enfocament en la infància.
- Polítiques d'habitatge amb un enfocament en els infants.
- Enfortir la implementació de la Garantia Europea de la Infància (EIP) com a marc clau per combatre la pobresa infantil i l'exclusió social, i trencar els cicles de la pobresa.

L'última *Enquesta de Condicions de Vida de l'INE* mostra que **el 33,9% dels infants menors de 16 anys a Espanya** estaven en risc de pobresa o exclusió social (Indicador

Arope). La taxa de pobresa infantil ha continuat sent molt més alta que la de la resta de la població, situant-se 8,2 punts per sobre de la mitjana de les persones majors de 16 anys, tot i que ha disminuït 0,7 punts respecte a l'any anterior.

La taula 20.35 mostra les dades estadístiques dels darrers deu anys sobre la pobresa infantil a Espanya. S'ha trobat que la taxa més alta es va produir el 2024, sent el 2023 el segon any amb la taxa més alta i el 2025 el tercer, amb percentatges més alts de noies.

Taula 20.35

RIESGO DE POBREZA O EXCLUSIÓN SOCIAL (OBJETIVO EUROPA 2030) Y DE SUS COMPONENTES MENORES DE 16 AÑOS Y SEXO EN PORCENTAJE. ESPAÑA 2016-2025

	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Ambos sexos										
Tasa de riesgo de pobreza o exclusión social (indicador AROPE)	33,9	34,7	34,3	32,2	33,2	31,8	30,8	29,9	31,7	32,8
En riesgo de pobreza (renta año anterior a la entrevista)	28,5	29,2	28,5	27,7	28,7	27,6	27,1	26,2	28,1	28,9
Con carencia material severa	10,7	11,5	12,8	10,9	11,0	11,1	11,0	10,2	10,8	12,0
Viviendo en hogares con baja intensidad en el trabajo (de 0 a 64 años)	6,6	6,5	6,9	6,5	8,8	6,9	8,0	7,0	9,5	11,1
Hombres										
Tasa de riesgo de pobreza o exclusión social (indicador AROPE)	32,3	35,2	35,1	32,8	33,1	32,2	29,1	29,1	31,3	33,5
En riesgo de pobreza (renta año anterior a la entrevista)	27,5	29,6	29,2	28,4	29,0	27,4	26,0	25,5	27,7	29,2
Con carencia material severa	9,9	12,1	12,8	10,7	11,0	11,0	10,5	9,8	9,5	11,2
Viviendo en hogares con baja intensidad en el trabajo (de 0 a 64 años)	6,0	6,2	7,2	6,6	8,9	7,2	7,0	6,9	9,3	11,7
Mujeres										
Tasa de riesgo de pobreza o exclusión social (indicador AROPE)	35,5	34,2	33,5	31,6	33,2	31,4	32,6	30,7	32,0	32,2
En riesgo de pobreza (renta año anterior a la entrevista)	29,5	28,9	27,8	27,0	28,4	27,7	28,2	26,9	28,6	28,6
Con carencia material severa	11,6	10,8	12,9	11,2	11,1	11,2	11,5	10,6	12,3	12,8
Viviendo en hogares con baja intensidad en el trabajo (de 0 a 64 años)	7,3	6,8	6,6	6,4	8,7	6,5	9,1	7,0	9,7	10,3

Notas:

La población en riesgo de pobreza o exclusión social es aquella que está en alguna de estas situaciones:

* En riesgo de pobreza (60 % mediana de los ingresos por unidad de consumo).

* En carencia material severa (con carencia en al menos 7 conceptos de una lista de 13).

* En hogares sin empleo o con baja intensidad en el empleo (hogares en los que sus miembros en edad de trabajar lo hicieron menos del 20 % del total de su potencial de trabajo durante el año de referencia).

de riesgo de pobreza corresponden siempre al año anterior

Fuente: INE. Encuesta de Condiciones de Vida 2025. Series Base 2013.

El **nivell de qualificació dels pares** està directament relacionat amb les taxes de pobresa infantil. Així, i segons Eurostat, a **Espanya**, els infants i adolescents menors de 18 anys en risc de pobresa o exclusió social segons el nivell d'educació dels pares (dades actualitzades i disponibles per a l'any 2025) van ser del 63,2% en el cas dels pares sense educació o educació primària, del 44,9% per als pares amb educació secundària o formació professional i el 16,7% dels pares amb estudis universitaris o de postgrau.

La Taula 20.36 considera la **taxa de risc de pobresa o exclusió social per grup d'edat a Espanya durant els últims cinc anys**. El 2025, les dones han superat en nombre els homes en tots els grups d'edat.

Taula 20.36

TASA RIESGO DE POBREZA O EXCLUSIÓN SOCIAL (INDICADOR AROPE) (OBJETIVO EUROPA 2030) Y DE SUS COMPONENTES POR EDAD Y SEXO EN PORCENTAJ. ESPAÑA 2021-2025. UMBRALES %

	2025	2024	2023	2022	2021
Hombres					
Menores de 16 años	32,3	35,2	35,1	32,8	33,1
De 16 a 29 años	25,9	24,7	28,0	26,8	30,2
De 30 a 44 años	24,2	24,3	23,3	23,1	26,1
De 45 a 64 años	25,1	24,7	25,1	24,5	27,2
65 y más años	16,5	16,7	18,1	18,6	17,2
Mujeres					
Menores de 16 años	35,5	34,2	33,5	31,6	33,2
De 16 a 29 años	28,2	27,9	26,7	27,9	32,1
De 30 a 44 años	27,0	27,5	27,4	26,5	28,1
De 45 a 64 años	26,1	26,4	28,1	27,8	30,2
65 y más años	21,3	21,6	23,2	23,4	23,1

Notas:

En la encuesta de Condiciones de Vida, los ingresos que se utilizan en el cálculo de variables como rentas y tasa de riesgo de pobreza corresponden siempre al año anterior.

La población en riesgo de pobreza o exclusión social es aquella que está en alguna de estas situaciones:

* En carencia material severa (con carencia en al menos 7 conceptos de una lista de 13).

* En hogares sin empleo o con baja intensidad en el empleo (hogares en los que sus miembros en edad de trabajar lo hicieron menos del 20 % del total de su potencial de trabajo durante el año de referencia).

Fuente: Instituto Nacional de Estadística. Encuesta de Condiciones de Vida 2025. Base 2013

La Taula 20.37 conté les dades sobre la pobresa infantil a la Comunitat Valenciana per al període 2021-2025. **Les taxes de risc de pobresa** han estat més altes en homes que en dones, excepte en els darrers dos anys. Pel que fa a les taxes de risc de pobresa **o d'exclusió social**, els homes han superat en nombre les dones en tots els anys excepte el 2023 i el 2025.

Taula 20.37

TASA DE POBREZA INFANTIL EN LA COMUNITAT VALENCIANA 2021-2025

MENORES DE 16 AÑOS	2025	2024	2023	2022	2021
Tasa de riesgo de pobreza (%)					
Hombres	27,5	30,1	25,8	24,9	34,3
Mujeres	32,3	30,6	25,5	20,6	24,8
Tasa de riesgo de pobreza o exclusión social. Indicador Arope. Objetivo Europa 2030					
Hombres	31,6	34,8	31,2	28,0	38,3
Mujeres	37,6	34,1	31,9	27,1	28,9

Notas. La población en riesgo de pobreza o exclusión social es aquella que está en alguna de estas situaciones:

En riesgo de pobreza (60 % mediana de los ingresos por unidad de consumo)

En carencia material severa (con carencia en al menos 7 conceptos de una lista de 13)

En hogares sin empleo o con baja intensidad en el empleo (hogares en los que sus miembros en edad de trabajar lo hicieron menos del 20 % del total de su potencial de trabajo durante el año de referencia).

Fuente: Institut Valencià d'Estadística. Elaboración propia.

La pobresa infantil (34,6% a la Comunitat Valenciana i 33,9% a Espanya), les conseqüències de la qual estan àmpliament documentades, és un repte de gran magnitud. No només afecta el desenvolupament cognitiu i educatiu dels infants i adolescents, sinó també la seva salut física i benestar emocional. Els seus impactes transcendeixen l'individu, afectant negativament el progrés social, cultural i econòmic de qualsevol societat.

En aquest marc, el CV del CES reafirma la necessitat de promoure una resposta integral i coordinada, que reuneixi tots els recursos i actuïs disponibles en cada àrea de competència. L'objectiu és prevenir i eradicar la vulnerabilitat infantil, assegurant des de la infància el dret a la igualtat d'oportunitats per a totes les persones.

20.6.3. Pobresa energètica⁹

Per a l'exercici 2025, la **Comunitat Valenciana** va quedar 1,3 punts per sota de la **mitjana espanyola** (que contrasta amb els 0,4 punts per sobre del 2024) en llars que no poden mantenir la llar a una temperatura adequada, ocupant el vuitè millor registre en comparació amb el sisè pitjor registre del 2024. D'altra banda, la Comunitat Valenciana ha caigut al novè lloc per comunitats autònomes (juntament amb Madrid) i a l'onzena incloent les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla, en retards en el pagament de despeses relacionades amb la residència principal, situant-se 0,8 punts percentuals per sota de la mitjana espanyola, millorant el seu percentatge en 3,4 punts respecte a l'any anterior.

Taula 20.38

HOGARES CON CARENCIA MATERIAL. POBREZA ENERGÉTICA. POR CC AA (PORCENTAJE DE HOGARES)

	No puede permitirse mantener la vivienda con una temperatura adecuada					Ha tenido retrasos en el pago de gastos relacionados con la vivienda principal (hipoteca, alquiler, recibos gas, comunidad,...) en los últimos 12 meses				
	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
Andalucía	19,3	21,4	24,0	20,1	18,7	13,8	12,5	11,6	12,0	12,1
Aragón	7,6	8,4	13,7	13,0	11,3	7,8	6,3	8,1	8,5	8,5
Asturias	14,0	15,9	17,8	15,2	16,2	7,6	6,1	7,3	6,1	7,1
Balears, Illes	15,1	16,2	20,2	15,6	14,0	14,8	16,3	11,9	10,0	11,0
Canarias	17,5	15,1	24,0	16,8	18,2	21,6	16,1	15,8	15,3	12,6
Cantabria	12,4	15,3	20,4	15,9	14,3	7,1	4,9	6,5	8,0	6,7
Castilla-León	10,2	11,3	15,3	14,7	12,0	7,1	7,3	7,4	6,4	6,8
Castilla-La Mancha	17,2	21,4	23,0	19,5	19,7	10,0	11,1	8,4	8,9	10,8
Cataluña	16,6	19,9	20,7	17,8	16,3	11,1	10,8	10,3	12,3	11,2
C.Valenciana	16,8	19,6	22,8	17,8	14,8	10,9	9,7	9,8	12,4	9,0
Extremadura	19,1	23,8	26,8	21,7	20,2	9,3	10,3	9,7	8,2	9,1
Galícia	13,8	19,1	22,7	18,4	17,9	7,0	7,3	6,7	6,3	6,4
Madrid	11,6	15,2	19,4	16,2	15,3	9,6	8,3	9,6	9,4	9,0
Murcia	21,0	22,8	28,5	20,9	20,7	14,7	10,0	12,5	11,8	13,8
Navarra	6,8	9,1	12,9	12,4	7,8	9,2	7,8	9,1	7,2	7,8
País Vasco	9,2	10,3	12,6	12,6	10,4	7,0	5,0	7,6	5,2	5,2
La Rioja	9,6	9,7	16,4	14,6	14,2	5,9	6,4	7,9	7,9	7,1
Ceuta	30,9	30,9	30,5	24,2	21,7	27,4	20,3	26,4	23,5	23,0
Melilla	16,4	21,0	15,1	15,6	17,6	19,9	18,4	18,0	18,3	17,1
ESPAÑA	15,2	17,7	21,0	17,4	16,1	11,0	10,0	10,0	10,3	9,8

Fuente: INE. Encuesta de Condiciones de Vida 2025. Series Base 2013. Carencia material.

La Taula 20.39 conté els percentatges de persones amb privació material (pobresa energètica) segons les comunitats autònomes.

⁹La pobresa **energètica** és la situació en què una llar no pot assumir el cost de l'energia necessària per cobrir les seves necessitats domèstiques (definició donada per Bouzarovski & Petrova, 2015, p. 31), o quan es veu obligada a destinar una part excessiva dels seus ingressos per pagar la factura energètica de la seva llar, cosa que provoca impactes en el benestar de les persones que hi viuen, com la manca de confort tèrmic, la reducció de la renda disponible per a altres béns i serveis, les males condicions de vida, el risc d'impagament i desconexió.

Per a un estudi més detallat, consultem l' [Informe Anual 2020](#).

Es pot observar que, per al 2025, la **Comunitat Valenciana** ha experimentat una disminució en el percentatge de **persones que no poden mantenir una casa a una temperatura adequada**, 3,9 punts menys que el 2024, continuant la disminució experimentada l'any passat respecte al 2023 i que va ser 4,3 punts més baixa. El 2025, la Comunitat Valenciana va quedar 1,3 punts per sota de la mitjana espanyola, havent estat significativament reduïda respecte a l'any anterior, on era nou dècimes de punt superior a la mitjana.

Pel que fa al percentatge de persones amb **retards en el pagament de despeses relacionades amb l'habitatge**, la Comunitat Valenciana ha disminuït 4,2 punts percentuals respecte al 2024, ocupant el novè millor registre per municipis i l'onzè que inclou les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla.

Taula 20.39

**PERSONAS CON CARENCIA MATERIAL. POBREZA ENERGÉTICA. POR CC AA
(PORCENTAJE DE PERSONAS)**

	No puede permitirse mantener la vivienda con una temperatura adecuada					Ha tenido retrasos en el pago de gastos relacionados con la vivienda principal (hipoteca, alquiler, recibos gas, comunidad,...) en los últimos 12 meses				
	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
Andalucía	18,0	21,0	24,2	20,2	18,7	15,2	14,5	13,6	13,7	14,1
Aragón	8,5	7,7	13,9	14,7	10,9	9,4	7,5	10,2	11,0	9,9
Asturias	11,6	13,1	16,9	13,6	14,9	8,7	6,7	7,8	6,7	8,9
Balears, Illes	14,3	14,4	18,5	15,2	12,8	15,8	19,1	12,1	11,1	13,0
Canarias	16,7	16,9	27,6	18,0	18,8	22,5	17,5	17,6	15,4	13,5
Cantabria	11,5	13,1	17,8	13,5	11,7	7,1	4,8	6,4	7,1	7,1
Castilla-León	8,7	9,8	14,3	14,0	11,2	8,6	8,5	8,4	8,0	8,5
Castilla-La Mancha	13,6	19,7	21,4	19,4	19,3	12,3	12,6	10,0	11,0	11,4
Cataluña	15,9	19,2	20,0	17,6	16,8	13,0	12,8	12,2	14,3	14,2
C.Valenciana	15,5	18,4	22,8	18,5	14,6	11,4	10,8	10,5	14,2	10,0
Extremadura	17,6	23,1	25,0	18,4	19,1	10,5	11,8	11,1	9,0	10,2
Galicia	13,1	19,3	21,5	16,6	16,3	7,3	7,3	7,5	6,0	5,9
Madrid	11,2	14,7	19,4	17,9	15,5	12,0	10,2	12,5	12,5	10,6
Murcia	21,4	20,1	26,3	19,6	19,0	16,6	11,2	14,5	13,4	13,3
Navarra	5,5	9,7	12,3	14,6	8,9	9,8	9,3	9,8	9,5	8,7
País Vasco	7,2	9,3	11,5	12,0	8,6	7,4	5,7	9,1	5,9	6,2
La Rioja	9,0	8,8	14,7	11,8	13,0	7,1	6,7	9,1	8,1	8,8
Ceuta	33,3	33,3	34,9	26,6	25,1	29,4	22,1	30,9	28,7	25,6
Melilla	18,8	18,8	15,1	20,3	18,3	25,3	22,8	21,8	21,5	19,4
ESPAÑA	14,3	17,1	20,7	17,6	15,9	12,6	11,6	11,7	12,0	11,4

Fuente: INE. Encuesta de Condiciones de Vida 2025. Series Base 2013. Carencia material.

La situació a **Espanya** és similar, amb indicadors que indiquen que una part significativa de les llars espanyoles ha experimentat condicions associades a la pobresa energètica, amb el percentatge de persones que no es poden permetre mantenir la seva casa a una temperatura adequada disminuint en 1,7 punts i el percentatge relacionat amb retards en el pagament de despeses relacionades amb la residència principal disminuint en sis dècimes de punt.

Les taules 20.38 i 20.39 mostren, per al període de cinc anys 2021-2025, els percentatges per comunitats autònomes de llars i individus que no poden mantenir la llar a una temperatura adequada i en què hi ha hagut retards en el pagament de despeses relacionades amb la residència principal, incloent-hi factures d'electricitat i gas.

La pobresa energètica, tant en les llars com en les persones amb privació material, s'ha atenuat durant aquest últim any (3,0 i 3,9 punts percentuals menys que el 2024), amb la nostra Comunitat situada 1,3 punts percentuals per sota de la mitjana espanyola.

El CV del CES, tot i donar la benvinguda a la millora del 2025, expressa la seva preocupació pel fet que poc més d'una de cada set llars i persones que viuen a la Comunitat Valenciana no pot mantenir les seves llars a una temperatura adequada. I insta a prendre totes les mesures necessàries per continuar revertint aquesta situació.

20.7 Atenció als immigrants

Entre els serveis bàsics d'atenció primària hi ha l'Acció Comunitària, que inclou les oficines d'atenció als migrants: Pangea.

La **Xarxa d'Oficines d'Atenció als Immigrants (Xarxa Pangea)** és un instrument per coordinar polítiques d'atenció als migrants amb les entitats locals de la Comunitat Valenciana que tenen oficines. Aquestes oficines es troben a les oficines dels ajuntaments i associacions, oferint atenció als migrants en situació de necessitat social mitjançant la informació, la primera recepció, la mediació i l'acompanyament dels serveis necessaris per a la seva autonomia i inclusió social. També desenvolupen projectes per promoure la convivència i la interculturalitat.

Les oficines de Pangea per a l'atenció als migrants proporcionen informació, mediació, assessorament i orientació sobre els recursos de l'Administració i les entitats, així com el desenvolupament de projectes d'interculturalitat. (Art. 55 de la Llei 9/2019 de 23 de desembre). La política migratòria, i per tant les Oficines de Pangea, depenen del **Servei de Migració i Refugiats**, que està adscrit a la Direcció General d'Igualtat en la Diversitat, dins de l'estructura de la Vicepresidència i del Ministeri d'Igualtat i Polítiques

Inclusives (actualment Ministeri de Serveis Socials, Família i Infància), segons l'Article 6 de l'Ordre 2/2024, de 14 de maig.

L'últim informe disponible amb dades correspon a l'exercici fiscal 2023, que detalla que per a aquell any han estat operatives 83 oficines (29 a Alacant, 20 a Castelló i 34 a València), dependents de 66 municipis i 17 associacions. Depenent de les diferents àrees d'acció del govern local de les quals depenen les oficines de Pangea, el 90% d'elles es troben a l'àrea dels ajuntaments o àrees vinculades als serveis socials de les entitats locals.

El nombre total de persones assistides aquell any ha augmentat fins a 35.977, un 5,3% menys que el 2022, de les quals el 45,1% eren homes i el 54,9% dones. El nombre més gran s'ha situat a la província d'Alacant (53%), seguida de València (32%) i Castelló (15%). Malgrat el menor nombre de persones assistides, el nombre de serveis prestats ha augmentat un 13,3%, passant de 104.953 el 2022 a 118.962 el 2023, sent els serveis més demandats la zona inicial d'informació i recepció (42,1%), seguida de consultes sobre garanties legals (32,1%) i educació i cultura (5,5%).

Pel que fa a l'origen de les persones ateses, la majoria provenen d'Amèrica Llatina (50%), seguida d'Àfrica (30%), Europa no UE (10%), Unió Europea (5%) i Àsia (5%). Per nacionalitat, el colombià ha estat el més recurrent entre els usuaris, seguit pel marroquí, que és molt significatiu a la província de Castelló.

El CV CES posa en relleu l'augment progressiu i significatiu de la població migrant estrangera a la nostra Comunitat, que es pot veure en els capítols sobre demografia i mercat laboral.

És necessari adoptar mesures inclusives i efectives ajustades a la realitat demogràfica actual. En aquest context, les iniciatives orientades a l'ocupabilitat i al desenvolupament de competències professionals (principalment a través de Labora) són especialment importants. També són rellevants altres iniciatives socioculturals destinades a promoure un coneixement adequat de les dues llengües cooficials, aprofitant al màxim el potencial de la xarxa d'Escoles Oficials de Llengües.

D'altra banda, el CV del CES insisteix en la comoditat d'haver actualitzat Pangea Memories per obtenir un millor coneixement de la situació.